Iskra

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA KRANJ — številka 8 — leto XIII. — 2. marec 1974

Vodja kubanske partijske in vladne delegacije Raul Castro med ogledom Iskrine tovarne „Telekomunikacije" na Laborah v Kranju.

Misli ob 8. marcu

Zopet se je obrnilo leto in pred nami je praznik žena, 8. marec. Lepo je, da se nam ta dan posveti posebna pozornost, saj gre za tradicijo za praznik, ki ga praznujejo žene vsega sveta. Naša želja je, da se ne bi samo en dan v letu ustavili ob besedi enakopravnost, ki je deklarirana v naši ustavi. Me, žene, matere, smo tu, obstajamo vsak dan in z nami vred kopica nerešenih vprašanj, ki bi jih morali obravnavati kot družbena vprašanja.

Bistvo enakopravnosti v naši družbi pomeni izenačitev glede vseh pravic človeka, hkrati pa tudi izenačitev glede dolžnosti. Le taka enakopravnost lahko ustvarja med ljudmi prave socialistične samoupravne odnose. Vendar še vedno lahko ugotavljamo, da je beseda enakopravnost žensk z moškimi v praksi še zelo formalna in v mnogočem neizpolnjena. Ustvarjeni so ugodni pogoji, ki omogočajo večje vključevanje žensk v proizvodnjo in s tem je podana večja ekonomska samostojnost. Danes predstavljajo ženske v gospodarski in družbeni dejavnosti v strukturi zaposlenih že nad 45 %. Njihov delež v družbenem produktu je nedvomno velik. Če pogledamo delež žena pri odločanju v samoupravnih in predstavniških organih, lahko še vedno ugotovimo, da jih je le peščica v „morju moških". Za tako stanje je seveda eden glavnih vzrokov nevsklajenost poklicnega dela žensk z materinstvom.

Eden od pomembnih objektivnih vzrokov za pojave neenakopravnosti je še vedno premajhna razvitost družbenih služb in storitvenih dejavnosti, ki bi žensko — mater razbremenile gospodinjskega dela in drugih skrbi. Na področju varstva otrok je bil napravljen korak naprej, vendar ne moremo biti še zadovoljni. Še vedno je močno zakoreninjen vzrok, ki je kot dediščina starega, da ženska ni dovolj pametna in da spada v okvir družine in gospodinjstva.

Naša želja je, da bi se naši problemi hitreje reševali in da bi se gledanja na nas, žene, sistematično popravljala. Le tako lahko upamo, da bo kmalu prišel čas, ko se bodo vrednote 8. marca upoštevale vse leto.

J. Z.

Raul Castro v Iskri

Kubanska partijska in vladna delegacija, ki jo je vodil sekretar CK KP Kube, prvi podpredsednik kubanske vlade in obrambni minister Raul Castro, je v ponedeljek, 25. februarja obiskala Iskro. Delegacijo so spremljali sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc, podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Rudi Čačinovič, član sekretariata CK ZKS Igor Uršič, sekretar republiške konference za družbeno aktivnost žensk Vladka Jan in predsednik za mednarodne odnose Vlado Šestan. V Iskrini tovarni „Telekomunikacije" na Laborah v Kranju so goste pozdravili predstavniki družbeno političnih organizacij, predstavniki samoupravnih organov, vodilni delavci ZP in tovarne in predstavniki Obč. skupščine Kranj.

Z izrednim zanimanjem so si gostje ogledali proizvodni proces v novi tovarni, nakar so v sejni sobi sledili razgovori, kjer so s strani Iskre sodelovali sekretar ZK ZP Marjan Vrabec, v.d. direktorja ZP Jože Hujs, predsednik DS Elektromehanike Henrik Peternelj in predsednik sindikata ZP Jože Čebela. Gostom je bila prikazana pot Iskre od 1945. leta, ko je imela 400 ljudi, do danes, ko je 24.000 zaposlenih. Na razna vprašanja, predvsem iz področja proizvodnje, so bile gostom dane informacije o Iskrinem asortimentu, ter o prodaji doma in v svetu. Dodatna vprašanja so se nanašala na vpliv samoupravljanja, vlogi ZK v podjetju, življenjski ravni zaposlenih, družbenem standardu in o položaju žensk, saj jih je, kakor je bilo rečeno, v združeni Iskri kar 52 %. Gostom je bil prikazan tudi barvni film o Iskri.

Ob slovesu je bilo gostom poklonjenih nekaj Iskrinih izdelkov, izmenjani pa so bili tudi pozdravi in želje za kubanske in jugoslovanske delavce v želji, da bi se prijateljske vezi še bolj utrdile. V knjigo gostov je Raul Castro napisal, da je bil zelo impresioniran nad moderno tehnologijo v tej tovarni ter, da je bil obisk sicer kratek, vendar zelo poučen.

Javna razprava

o predlogu statuta občine Ljubljana-Vič-Rudnik in mesta Ljubljana

Družbeno-politične organizacije ISKRA–Raziskovalni institut so za 18. februar 1974 sklicale zbor delovnih ljudi, v obliki razširjene seje družbeno-političnih organizacij. Povabljeni so bili vsi člani sekretariata ZK, člani IO OOS, člani aktiva ZMS, delegati vseh samoupravnih organov, vodilni in vodstveni delavci in ostali člani kolektiva.

Temu zboru je podal obrazložitev predlogov statutov Janez Čebulj, sekretar delovne organizacije IRI.

Navzoči so v javni razpravi prišli do zaključka, da je v teh predlogih statutov pomanjkljivo obdelano vprašanje varstva okolja. Menijo, da bi morali ustrezne člene popraviti, saj je v današnjih dneh to vprašanje, predvsem iz zdravstvenih razlogov, še kako pomembno.

Ostale predloge obeh statutov so navzoči sprejeli brez pripomb. –J. P.–

Iskra „Elektromotorji" Železniki je renomiran proizvajalec malih motorjev, ki jih kupujejo tudi v Nemčiji, ZDA, na Danskem, na Češkem, v Italiji. Slika kaže del oddelka kjer navijajo rotorje. Večina zaposlenih so ženske, ki jim za dan žena 8. marec, kot tudi vsem zaposlenim ženskam v Iskri, iskreno čestitamo k njihovemu prazniku.

Ustava — temeljna listina delavčevih pravic

V četrtek, 21. februarja 1974, je v zvezni skupščini zbor narodov v navzočnosti mnogih predstavnikov in delegacij slovesno proglasil novo jugoslovansko ustavo. Tako je zvezna skupščina, ki že tri desetletja predstavlja pomembno žarišče političnega in gospodarskega napredka Jugoslavije, zabeležila nov pomemben mejnik v socialistični graditvi naše skupnosti. Ustavo pišemo z veliko začetnico kot temeljno listino delavčevih pravic, kot pomemben dogovor med narodi socialistične Jugoslavije.

Prepričan sem, da so ta dogodek enako kot poslanci v zveznem parlamentu sodoživljali vsi naši delovni ljudje pri strojih, na polju, v šolah ali znanstvenih zavodih, ko so okrog poldneva zaslišali tovarniške sirene ali pa se zbrali okrog delavskega sveta, da bi slovesno obeležili ta dogodek. To je naravno, saj so novo ustavno listino oblikovali in gradili delovni ljudje sami, nastajala je v 20 let trajajočem razvoju socialističnega samoupravljanja, pomeni uresničevanje treh skupnih ustavnih dopolnil, je odgovor na plebiscitarne zahteve partijskih kongresov in je tudi rezultat zlasti poslednjega Titovega izostrenega razrednega pristopa v graditvi naše družbe. Tako je nova ustava nastajala v tovarnah, v krajevnih in interesnih skupnostih in občinah, v republikah, v vseh celicah združenega dela in znanja.

V šestdesetih dneh po sprejemu zvezne in republiških ustav se bo v naši deželi zgodilo nekaj edinstvenega, nekaj neponovljivega. Začel se bo proces novega konstituiranja jugoslovanske družbe, graditve tako zvane Marxove republike dela, na samoupravnih in delegatskih temeljih, neposredno iz temeljnih organizacij združenega dela in življenja ljudi. Več kakor 13000 temeljnih organizacij združenega dela in nad 9000 krajevnih skupnosti, več tisoč interesnih skupnosti bo evidentiralo, volilo, oblikovalo delegacije za zakonodajne organe in zbore na vseh ravneh.

Nova ustava namreč ni podobna ustavam drugih dežel. Ne ureja kot druge ustavne listine samo države in državljanskih pravic. To je delavska ustava, ki omogoča, da se človek uveljavi s svojimi interesi čimbolj neposredno in na vseh področjih udejstvovanja, obenem pa daje državi znotraj samoupravne demokracije zelo jasne in odgovorne dolžnosti.

Ali se zavedamo tega, kako močna je mednarodna pozicija in ugled Jugoslavije, da lahko v tako nemirnem času izpeljemo tako veliko reorganizacijo in tako velike premike v naši deželi? In ali se zavedamo, koliko je v vsem tem neomajnega zaupanja v človeka, v socialistično zavest delovnih ljudi, v njihovo pripadnost sistemu, ki ga po svetu imenujejo jugoslovanski socializem, čeprav smo samo del svetovnega gibanja za osvoboditev človekovega dela in za enakopravne družbenoekonomske odnose med ljudmi in narodi? Nedvomno bo nova ustava še povečala ugled naše dežele v svetu pri vseh tistih državah in narodih, ki težijo k socializmu, to je težnja velike večine svobodoljubnega človeštva.

Mitja Ribičič
Predsednik republiške konference
SZDL Slovenije

POZDRAVNA BRZOJAVKA

Zvezni skupščini SFRJ
Beograd

Ob sprejetju nove zvezne ustave se delovni ljudje 24.000-članskega kolektiva Združenega podjetja Iskra z radostjo pridružujemo čestitkam ob pomembni zmagi delavskega razreda Jugoslavije pri nadaljnji krepitvi samoupravnih socialističnih odnosov in uveljavljanju delegatskega sistema, ki zagotavlja neposreden vpliv delovnih ljudi pri vodenju samoupravne socialistične Jugoslavije.

Obljubljamo, da bomo duh nove ustave dosledno izvajali in tako prispeva svoj delež h graditvi resničnih socialističnih samoupravnih odnosov v SFR Jugoslaviji.

Delovni kolektiv
ZP Iskra Kranj

Koristen seminar

Izredno širjenje Elektromehanike in zaposlovanje novih, predvsem mladih ljudi, zadaja nalogo konferenci ZMS v tovarni, da izobražuje in uvaja v delo in gibanje vse več mladih in svežih moči. Vendar je treba tem ljudem, vsaj v osnovnih obrisih, prikazati smisel in način delovanja ter gibanja tako v delovni organizaciji, samoupravnih organih, kot v sami organizaciji ZMS. Prav zaradi tega je bil na predsedstvu ZM Elektromehanike sprejet sklep, da se organizira dvodnevni izobraževalni seminar za tiste mlade ljudi, ki so že oziroma šele bodo začeli delati v mladinski organizaciji.

Z vodstvom organizacije ZK Elektromehanike je bilo domenjeno, da se seminar organizira skupno z novosprejetimi člani ZK tako, da bi bil del predavanj in tematike skupen, ostali pa ločen. Sklep je bil realiziran 15. in 16. februarja v hotelu Kazina na Jezerskem.

V uvodnem delu nam je tov. Balderman v kratkih besedah nazorno prikazal delo ZK Jugoslavije od njene ustanovitve pa vse do danes. Predavanje je bilo zanimivo, obenem pa tudi potrebno, kajti mnogo udeležencev, predvsem mladih, je dobilo prave in nazorne poglede na delo in vlogo ZK v naši družbi.

Zatem je v. d. gen. direktorja in gl.

(nadaljevanje na 8. strani)

Delegatski sistem v samoupravnih organih Iskre

Začenjamo uveljavljati delegatski sistem samoupravljanja v praksi. Sistem samoupravnega odločanja je dobil novo obliko z bogatejšo vsebino. Vsem zaposlenim je omogočeno, da v Temeljnih organizacijah združenega dela ter njihovih asociacijah pri gospodarjenju odločajo neposredno prek delegatov in delegacij. To niso načelna priporočila, ki jih bo nekdo spoštoval, drugi pa zanemaril, ampak so določila nove Ustave SFRJ, ki bodo morala postati obvezna za vsakogar.

V Iskrinih delovnih organizacijah, so samoupravni sporazumi povečini že sprejeti. Prav tako smo ob koncu lanskega leta sprejeli samoupravni sporazum o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela ZP Iskra. Vse te sporazume bo potrebno še uskladiti z republiško in zvezno Ustavo, toda to v nobenem primeru ni ovira za takojšnje oblikovanje organov upravljanja, kot jih predvideva samoupravni sporazum ZP Iskra.

Samoupravni sporazum določa, da skupščino ZP sestavljajo neposredno izvoljeni delegati vseh temeljnih organizacij združenega dela, pri čemer ima vsaka delegacija temeljne organizacije združenega dela v skupščini en glas. To pomeni, da morajo temeljne organizacije združenega dela do 27. 2. 1974, ko bo 1. zasedanje skupščine, formirati svoje delegacije. Sestav in število delegatov s samoupravnim sporazumom nista določena, prav pa je, da temeljna organizacija združenega dela formira tako številčno delegacijo, ki bo zagotavljala vsakokratno prisotnost svojega delegata na skupščini in s tem uveljavitev interesov delavcev temeljne organizacije združenega dela pri sprejemanju skupnih odločitev.

Glede na pomembnost in vlogo delegatov v skupščini in zastopanja stališč delavcev temeljnih organizacij združenega dela in njihovih organov upravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela, je smiselno formirati delegacije iz vrst delavskih svetov TOZD. To pomeni, da delavski svet TOZD delegira delegate v skupščino ZP Iskra oziroma, da določeno število izvoljenih delegatov – članov DS TOZD oblikuje delegacijo za skupščino ZP Iskra. S tem zagotavljamo celovitost samoupravnega odločanja in stališč ter povezanost interesov temeljnih organizacij združenega dela.

Nihče ne bo mogel pred samoupravnimi organi nastopati z osebnim mnenjem, temveč s stališči kolektiva, katerega delegat je. Vodilni delavci oziroma delavci, ki so pod reelekcijo, ne morejo biti člani samoupravnih organov. Zaradi takih določil bo treba tudi gradivo za posamezna zasedanja samoupravnih organov dostavljati delegacijam mnogo prej kot je bila to dosedanja praksa.

Še bi lahko navajali podrobnosti, ki bodo v našem samoupravnem sistemu za mnoge novost, s tem pa tudi mnogo bolj opredeljene pravice in obveznosti slehernega samoupravljavca. Toda to je tema poslovnika o delu samoupravnih organov, ki je v izdelavi in ki bo vse, kar je tu nedorečenega, dal v obravnavo najširšim množicam samoupravljavcev v vsej Iskri.

Na koncu naj omenim, da so vse družbenopolitične organizacije celotne Iskre v sedanji fazi mobilizirane v akciji za izpolnitev in nadaljnji razvoj našega samoupravnega sistema. Posebno sindikat ima ob teh dogodkih zelo pomembno vlogo, saj je nosilec kandidatnih list. Ne more nam biti vseeno, kdo bo v prihodnje zastopal delovne kolektive, ker so naši programi letnega ter srednjeročnega razvoja zelo ambiciozni in bodo terjali maksimalne napore vsega članstva. Med drugim bo treba mnogo naporov posvetiti za nadaljnjo družbeno ekonomsko preobrazbo zaposlenih, ker bo le tako dana garancija za uspešen nadaljnji razvoj samoupravljanja v naši socialistični družbi.

V Iskrini skupnosti so posebne naloge samoupravne ureditve dane organizacijama skupnega pomena: Iskra Commerce in ZZA. Vseh 57 TOZD ZP Iskra mora v tej fazi samoupravnega razvoja spoznati, da ni nihče sam sebi namen in da bomo le s skupnimi solidarnimi nastopi na vseh področjih našega poslovanja zagotovili našo nadaljnjo rast in ustrezen družbeni ter osebni standard slehernega zaposlenega v naši, Iskrini družini.

Jože Čebela

Seja sekretariata mladine ZP Iskra

Novo izvoljeni sekretariat mladine ZP Iskra se je sestal na svoji prvi seji. Razpravljal je o problematiki delovanja mladine v okviru ZP. Za poživitev dela, kakor tudi za izdelavo skupnih smernic za delovanje po aktivih v TOZD ZP, bo organiziral seminar za vse predsednike aktivov. Na seminarju bodo obdelovali teme iz dejavnosti ZP, kakor tudi teme iz nove organiziranosti zveze mladine. Predavali bodo Vladimir Logar o dejavnosti ZP ter Zdene Mali in Ivo Nerad iz RK ZMS o novi organiziranosti in idejnopolitičnem delu ZM. Nedvomno bo poleg navedenih tem seminarja, tudi izredno koristno samo srečanje mladih, na katerem bo dovolj priložnosti za izmenjavo izkušenj pri delu v aktivih.

Seminar bo v Portorožu od 15. do 17. marca. Kljub temu, da Portorož slovi po precejšnjem razkošju in se bo marsikdo vprašal, ali je primeren za mladinski seminar, je sekretariat na osnovi ponudb, ki jih je dobil iz krajev, kjer je možno organizirati seminar za 60 udeležencev, ugotovil, da je v zimski sezoni skoraj za tretjino cenejši od ostalih krajev. Prav zaradi tega se je odločil za Portorož.

Sekretariat je razpravljal tudi o možnih akcijah, ki so v programu sodelovanja mladine elektro industrije Jugoslavije. Poročilo o planiranih akcijah je podal udeleženec posvetovanja predstavnikov mladinskih aktivov EIJ. Kot vsako leto se bo mladina ZP Iskra udeležila srečanja mladih EIJ, ki bo letos v Cetinju. Srečanje organizira letos aktiv OBOD Cetinje in bo konec marca. Delovni del srečanja bo zajemal temo: ideološko politično delo ZM.

Poleg tega se bodo mladi Iskre udeležili tudi tradicionalne brigade Bratstva in enotnosti mladih EIJ, ki jo bo letos organizirala EI Niš. Na posvetovanju so tudi ugotovili, da sodelovanje med mladinskimi aktivi EIJ ni zadovoljivo in ga bo potrebno v najkrajšem času poživiti z večjim številom skupnih akcij in s temeljitejšo izmenjavo izkušenj pri delu.

Sekretariat je razpravljal še o sodelovanju med KK ZM ZP Iskre in štipendisti Iskre. Nevzdržno je trenutno stanje, ko 1600 mladih ljudi, ki jih štipendira Iskra na raznih šolah, ne najde pravega prostora v okviru svojega podjetja. Predsednik izvršnega odbora kluba štipendistov je nakazal vrsto problemov, ki bi jih bilo potrebno ustrezno rešiti. Sekretariat je sklenil, da bo podprl obiske študentov po kolektivih Iskre in jih na teh obiskih seznanjal z delom MA po TOZD.

Čimprej bo potrebno pregledati možnosti organizacije skupnih akcij in se v tem času ustrezno obveščati o delu. Potrebno bo urediti tudi stike z učenci Iskrine šole, posebno v času njihove počitniške prakse. Verjetno bi bilo možno pospešiti delovanje štipendistov tudi z ustanovitvijo kluba mladih strokovnjakov Iskre, o katerem bo potrebno razmisliti.

Sekretariat je podprl izgradnjo počitniškega doma Iskra v Pineti in se zavzel zato, da bi organizirali mladinske brigade, ki bi lahko precej poceni le samo izgradnjo. Razpravljal je tudi o možnosti sodelovanja mladih Iskre z mladimi elektro industrije v tujini in zadolžil svojega člana, da pregleda možnosti za tako sodelovanje. Sekretariat je razpravljal tudi o možnosti organizacije štafete mladih Iskre za dan mladosti in zadolžil predsednika in sekretarja, da se o tem dogovorita z republiško konferenco ZM.

P. M.

V četrtek, 21. februarja, je Iskro obiskala bolgarska gospodarska delegacija, ki si je ogledala proizvodnjo s področja telefonije v Savski loki in na Laborah. V razgovoru so izmenjali mnenja o možnostih za sodelovanje

ISKRA–RAZVOJNI INSTITUT, LJUBLJANA

Nov tip zaganjalnika

Že 25 let plodne dejavnosti na področju avtoelektrike

Avtoelektrični izdelki niso epohalne fizikalne novosti. Spadajo pa med funkcijske izdelke avtomobilske industrije, ki morajo biti zanesljivi, trpežni, majhni, lahki in poceni. Izrazite zahteve za visoko kvaliteto in nizko ceno pogojujejo tesno povezavo in združitev naporov razvoja, tehnologije, proizvodnje, kontrole, prodaje in servisne službe. Teh potreb smo se zavedali tudi v razvoju in smo ustrezno definirali svoj cilj: Skupaj s tovarno in prodajo definirati razvojni program; že pri razvoju izdelkov upoštevati tehnologijo, ki je primerna za tovarno in zagotavlja visoko kvaliteto ter nizke stroške; zagotoviti kvaliteto izdelkov, ki bo ustrezala vsem potencialnim kupcem; upoštevati analize in zahteve servisne službe.

Razvojni oddelek za avtoelektriko v Iskrinem razvojnem institutu ima danes 23 sodelavcev. S svojim delom je pričel pred 25 leti v tovarni Iskra v Kranju. Ves čas svojega obstoja je opravljal raziskovalno in razvojno dejavnost za proizvodnjo avtoelektričnih izdelkov v Iskri. Tesno je bil povezan s proizvodno in prodajno problematiko. Postopoma je v skladu s potrebami rastla tudi kvaliteta dela. Izkušnje so rastle pri tekočih analizah opravljenega dela, z izpopolnjevanjem merilne opreme in postopkov ter povezavo z inozemskimi strokovnjaki. Trdo je bilo delo pri razvoju izdelkov za zahodnoevropsko tržišče, ki je prineslo prenekatero izkušnjo, preden se je uspešno končalo.

Morda bo zanimiv praktični primer iz preteklega leta.

Prodaja v tovarni je julija 1973 podala zahtevo za konstrukcijo zaganjalnika za vozilo Citroen GS po priloženih tehničnih zahtevah firme Citroen. Analiza je pokazala, da so tehnične zahteve v več točkah znatno ostrejše od vseh dosedanjih. Razlog je v novi koncepciji motorja, ki je zaradi oblike vozila majhen in močan ter namenjen širokemu krogu zahtevnih kupcev.

Tik nad zaganjalnikom so nameščene izpušne cevi motorja in mora zaganjalnik obratovati pri 110 C (doslej 60 C). Zaradi težke dostopnosti in splošnih tendenc v avtomobilski industriji, mora zaganjalnik zanesljivo delovati brez vzdrževanja do 100.000 km. Tudi razne nerodnosti voznika mora zaganjalnik prenesti brez okvare. Ne sme se pokvariti, če ga voznik izklopi šele 2 sek. po vžigu motorja, ko se pastorek zaganjalnika vrti z 25.000 vrtljaji v minuti. Vzdržati mora tudi izredno veliko zaporednih dolgih zaganjanj motorja. Prenesti mora enkratno 10 sek. delovanje pri hitrosti motorja 5000 vrt/min., ki vrti pastorek s 50.000 vrt/min. Ta izredni primer nastopi v praksi zelo redko, npr. v primeru okvare na stikalu ključavnice. Ta sodoben motor ima velike vibracije, ki jih mora vzdržati tudi zaganjalnik.

Te zahteve so podane s predpisanimi preizkusi na motorju in posebnih napravah. Ocenili smo, da naše dosedanje konstrukcije tem zahtevam ne ustrezajo in bo potreben obsežnejši razvoj s številnimi preizkusi. Običajen rok za tako delo je 12 mesecev.

Vodstvo tovarne je za to nalogo določilo prioriteto in je bil rok za razvoj skrajšan na 8 mesecev. Zbrali smo tudi tehnične zahteve treh potencialnih kupcev za zaganjalnike te kvalitete in jih upoštevali pri konstrukciji.

Preizkusne naprave smo ustrezno dodelali. Na obstoječih zaganjalnikih smo s preizkusi ugotovili naslednje pomanjkljivosti: rotor doseže previsoke vrtljaje in ga centrifugalne sile uničijo; ščetke, ležaji in mehanizem za podajanje pastorka se prehitro obrabijo; zaradi izredno visokih temperatur (prek 200 C) popusti spajka med navitjem in kolektorjem, izolacija propade.

Probleme smo reševali v stalnem sodelovanju s konstruktorji in tehnologi v tovarni. Problem spajke so rešili strokovnjaki v tovarni. Obrabo ščetk bo na osnovi dogovora rešil proizvajalec TUP, v rezervi pa imamo še dražjo rešitev s spremembo konstrukcije. Uničenje rotorja zaradi centrifugalnih sil je rešil vodja konstrukcije za avtoelektriko na IRI, z originalno centrifugalno zavoro, ki smo jo tudi patentirali. Izbira boljše in čim cenejše izolacije zahteva dolgotrajne preizkuse. Določili smo možne variante, izbrali najzanesljivejšo in nadaljujemo z iskanjem najcenejše, a še dovolj dobre. Spremenili smo konstrukcijo in gradivo mehanizma za podajanje pastorka.

Pri konstrukciji smo upoštevali tudi podatke servisne službe o najpogostejših okvarah na dosedanjih konstrukcijah, patentno analizo in analizo zaganjalnikov tujih firm.

Pri iskanju najprimernejše rešitve so bile pogosto ozko grlo kapacitete naše merilnice. Težave nastopajo tudi pri izbiri med konstrukcijskimi variantami, ker zaradi premajhnih zmogljivosti na področju analize lastne cene ni na voljo ustreznih podatkov.

Večkratni delavni sestanki s tehnologi tovarne zagotavljajo hitrejši in zanesljivejši nadaljnji potek osvajanja tega zaganjalnika. Pri delu smo temeljito spoznali jedro vseh problemov in je tako dana možnost za nadaljnje uspešne izboljšanje in pocenitve, kar pri nobeni licenci ni primer.

Dosedanji preizkusi kažejo, da je samostojni razvoj tega zelo zahtevnega zaganjalnika uspel. V konstrukcijskih rešitvah je skritega veliko strokovnega dela, dolgotrajnih izkušenj in znanja. Tovarna pa se bo lahko pohvalila, da ima v proizvodnem programu po tehničnih lastnostih enega izmed najsodobnejših zaganjalnikov, kar ji odpira vrata na zahtevna tržišča.

V letu 1973 smo razvili tudi elektronski regulator in prenapetostno zaščito za alternator Iskra 500 W, ki ga je mogoče uporabiti tudi za nekatere tuje alternatorje. Proučevali smo problematiko brezkontaktnih alternatorjev in električnih vozil; številnih manjših del pa tu nebi navajali.

Merilnico za avtoelektriko uspostavljamo za hitrejše in kvalitetnejše raziskovalno-razvojno delo. Sedaj ima 14 večjih specialnih preizkusnih in merilnih naprav. Pomemben korak je bila lanskoletna nabava majhnega digitalnega procesnega računalnika. Začeli smo s programom za izračun in optimalno dimenzioniranje alternatorja. Skrbno izbrana in naročena je tudi dodatna merilna oprema, ki bo omogočila uporabo tega računalnika pri naših najbolj zahtevnih meritvah. Računalnik bo skrajšal čas meritev, zmanjšal potrebno število merilcev, povečal točnost meritev, omogočil večje izkoriščenje preizkusnih naprav

(nadaljevanje na 3. strani)

Proizvodnja ZP v januarju 1974

Organizacija	IZPOLNITEV v 000 I/1973	I/1974	% R I: pl. I	% R I: R I/73
Elektromehanika	51.211	71.462	100,1	139,5
IEZE	29.784	45.149	87,6	151,6
EMO	29.885	32.066	89,3	107,3
Sprejemniki	6.965	8.660	88,9	124,3
Aparati	13.531	20.182	93,4	149,2
Avtoelektrika	14.793	18.144	83,3	122,7
Elektromotorji	9.257	10.831	81,0	117,0
Naprave	4.039	3.123	80,6	77,3
Elektronika	1.410	779	74,3	55,2
Kondenzatorji	7.197	8.773	91,2	121,9
Instrumenti	3.498	6.153	108,2	175,9
Polprevodniki	4.230	5.049	90,0	119,4
Usmerniki	3.173	3.983	79,7	125,5
Gosp. aparati	12.892	12.872	103,1	99,8
Ind. oprema	1.127	1.145	77,4	101,6
Antene	642	781	74,5	121,7
Baterije-Zmaj	6.094	8.299	110,1	136,2
Orodjarna	768	1.104	67,5	143,8
TOVARNE SKUPAJ:	200.496	258.555	91,8	129,0
ZZA	5.232	4.960	110,2	94,8
Commerce-proizv. dej.	4.439	6.450	80,6	145,3
-inženiring	16.668	21.390	82,1	128,3
CAOP	300	386	100,0	128,7
SKUPNE SLUŽBE SKUPAJ	26.639	33.186	86,1	124,6
ZP ISKRA SKUPAJ	227.135	291.741	91,0	128,4

ISKRA–NAPRAVE, LJUBLJANA

Doslej najuspešnejše poslovno leto

Poslovno poročilo za gospodarsko leto 1973 sicer še ni do kraja izdelano ter analize dogajanj v tem dinamičnem letu še tečejo, vendar že lahko trdimo, da je bilo minulo leto izredno uspešno, morda celo najuspešnejše v vseh letih obstoja naše tovarne.

Poglejmo nekaj, s številkami izraženih rezultatov:

	1972	1973	indeks
proizvodnja po stalnih cenah v 000	49.514	53.820	109
prodaja	83.094	94.478	114
dohodek	27.398	34.361	125
osebni dohodki (vkalkulirani)	14.723	15.719	107
dobiček (s stanov. prispevkom)	9.594	10.350	108
število zaposlenih	433	467	108

Predvsem smo zadovoljni z višino doseženega ostanka dohodka za sklade ki je prvič presegel 10 milijonov dinarjev. Drugače prikazano: na vsakih 100 dinarjev pride 11 dinarjev sredstev za sklade, ali še drugače: vsak zaposleni je v l. 1973 ustvaril nad 22.000 dinarjev akumulacije!

Delavski svet tovarne je že sprejel delitev dosežene akumulacije na sklade:

- za sklad skupne porabe bomo namenili okrog 1,470.000 din ostanka dohodka (brez obveznega stanovanjskega prispevka),
- za rezervni sklad okrog 690.000 din,
- za poslovni sklad, skupno z obveznimi posojili pa okrog 7,400.000 din,
- za delitev na osebne dohodke po zaključnem računu 400.000 din.

V skladu skupne porabe smo največ namenili stanovanjski izgradnji – 610.000 din, na drugem mestu „rang lestvice" so sredstva za regres in organizacijo letovanja (skupno s sredstvi za počitniški center Iskre v Pineti) – okrog 350.000 din), pa tudi družbeno-politične organizacije bodo s skupno okrog 180.000 dinarji lahko uspešno organizirale svoje delo in tako kot doslej, prispevale k poslovnim rezultatom naše delovne organizacije.

Znesek 400.000 din za dodatno delitev na osebne dohodke je bolj simboličen in bi z njim želeli malo omiliti šibko točko v lanskoletnem gospodarjenju – prepočasno rast osebnih dohodkov namreč. Neto osebni dohodki so lani porasli le za pičlih 8 %, s tem smo morda za silo sledili poslovnim uspehom organizacije, nikakor pa nismo ujeli naglega naraščanja življenjskih stroškov. Pri delitvi osebnih dohodkov so bile težave tudi v tem, da smo nekoliko prepočasi „kuhali" novi pravilnik, pa tudi pozna sprememba samoupravnega sporazuma je v obračunavanje vnesla nekaj negotovosti.

Za poslovni sklad smo namenili, skupaj z obveznimi posojili okrog 7,400.000 din. V l. 1974 sicer ne predvidevamo prav velikih novih investicij, saj se bodo te gibale pod 2 milijoni dinarjev, pač pa bodo naslednja leta, začenši z l. 1975 zelo „žejna", kajti potrebno bo, glede na prodajne perspektive, ki se tovarni odpirajo, modernizirati in dopolniti delovna sredstva, že v tem letu začeti z razširitvijo poslovnih prostorov za nove potrebe in še in še. Mimo investicijskih potreb pa imamo še tudi (še vedno) dokaj visoke obveznosti za odplačila najetih kreditov in pa seveda za stalna obratovalna sredstva tako, da ni bojazni, da bi visoka, v poslovni sklad vložena sredstva, ostala neangažirana.

Sicer pa ugotavljamo, da bi ostanek dohodka lahko bil še ugodnejši, če nas ne bi prizadele podražitve uvoženega materiala zaradi sprememb tečaja dinarja, po drugi strani pa smo v breme dohodka znižali naše zaloge polizdelkov in gotovih izdelkov za vrednost v zalogah zajetih zakonskih in pogodbenih obveznosti. Med poslovnimi stroški so nas največ – precej več, kot smo računali v gospodarskem načrtu, stale obresti za angažirana sredstva.

Predvsem gre za sredstva, vezana v zalogah materiala, polizdelkov in gotovih izdelkov ter v terjatvah do kupcev. Naša proizvodnja zaradi dolgega nabavnega, proizvodnega in prodajnega ciklusa zahteva visoka vlaganja v obratovalna sredstva, v l. 1973 pa smo se z zalogami res uspešno spoprijeli. Zaloge materiala smo kljub večji proizvodnji in višjim nabavnim cenam znižali za kakih 10 %, tudi proizvodnja v teku je v poprečju nekaj nižja kot v preteklem letu (ko smo izdelali za 9 % manj izdelkov!), padle so zaloge gotovih izdelkov, odprodali smo zaloge iz vojaškega programa, ki so nas nekaj let težile, delno odpisali, ali pa prodali zaloge nekurantnega materiala, pri naročanju materiala za l. 1974 pa smo se dosledno držali obstoječih zalog (kar je pri naših 12.000 postavkah garaško delo, ki pa se bo v tekočem letu obrestovalo). Še bi lahko naštevali naša prizadevanja in uspehe.

Žal pa so izredno močno narasle terjatve: od 13,000.000 din poprečnih terjatev v l. 1972 so le ob 14 % večji prodaji, terjatve narasle nad 30,000.000 din. Za kritje tega porasta angažiranja sredstev smo seveda najemali kredite in si z obrestmi in provizijami samo na račun porasta terjatev nakopali za okrog 1,5 milijona din dodatnih stroškov. Če dodamo, da bi blizu 1 milijona dinarjev prihranili še s hitrejšim obračanjam zalog materiala, potem je na dlani, na katerem področju se bomo v tekočem letu morali najbolj truditi.

Ocenjujemo, da smo bili v preteklem letu še premalo pozorni na kadrovsko problematiko in problematiko izrabe delovnega časa in bomo na tem področju še posebno skrbno analizirali vsa pretekla dogajanja. Predvsem nas skrbi visok odstotek izgubljenega časa zaradi boleznin – kar okrog 9 % skupnega časovnega fonda. Te izgube smo nadomeščali z nadurnim delom, pri tem pa vedno obstaja nevarnost, da se potrebe spremenijo v navado, končno pa je tudi predrago! „Burja", ki je zapihala na samoupravnih organih v začetku tega leta v nadure, bo odnesla vse nepotrebno in upamo, da bomo nadurno delo skrčili na polovico.

Fluktuacija delovne sile sicer še ni bila zaskrbljujoče velika, vendar je pa odhod prav vsakega sodelavca neprijeten. Predvsem je treba preprečiti tisto odhajanje zaposlenih (take pojave pa smo lani imeli), ki nastane zaradi neenakomernega tempa proizvodnje, ko so sodelavci danes brez dela, jutri preobremenjeni, ali pa celo zaradi spreminjanja značaja in tipov izdelkov nekaterih vrst dela začasno nimamo. Take položaje bomo morali predvideti in jih pravočasno reševati.

Kot smo že zapisali, bo podrobna analiza zaključnega računa in poslovanja pokazala še na več težav in področij, kjer je možno delo in uspeh še izboljšati, kar pa ne bo bistveno spremenilo podobe dobrega uspeha in napredka, ki nam bosta pomembna spodbuda v naslednjih letih.

– K. M. –

DOPISUJTE V ISKRO

Ni štipendije brez spričevala

Dijakom in učencem srednjih in poklicnih šol, ki do danes niso predložili polletno spričevalo Referatu za štipendije, se z marcem izplačevanje štipendije ustavlja. Štipendije se jim redno izplačuje potem, ko predložijo polletno spričevalo (z manj kot dve nezadostni oceni).

Referat za štipendije

ISKRA–ELEKTROMOTORJI, ŽELEZNIKI

Sindikalna konferenca

ŽIVO ZANIMANJE SINDIKATA ZA ŠIROKO GOSPODARSKO IN DRUŽBENO-POLITIČNO DEJAVNOST

Prek 400 članov kolektiva tovarne „Elektromotorji" Železniki se je zbralo na letni sindikalni konferenci 16. februarja v lepo prenovljenem Domu kulture v Železnikih. Prenovljen dom je spet dokaz, kako delovni ljudje radi prispevajo denar tudi za izven tovarniške dejavnosti in, kako so ponosni, da se v takih prostorih lahko zbirajo, organizirajo prireditve, igrajo in pojejo in popestrijo svoj vsakdan.

Sindikalne konference so se udeležili: Jože Čebela, predsednik sindikata ZP, Janko Košnik, podpredsednik sindikata ZP, Jože Stanovnik, predsednik sindikata občine Škofja Loka in Janez Šilc, tajnik sindikata ZP Iskra.

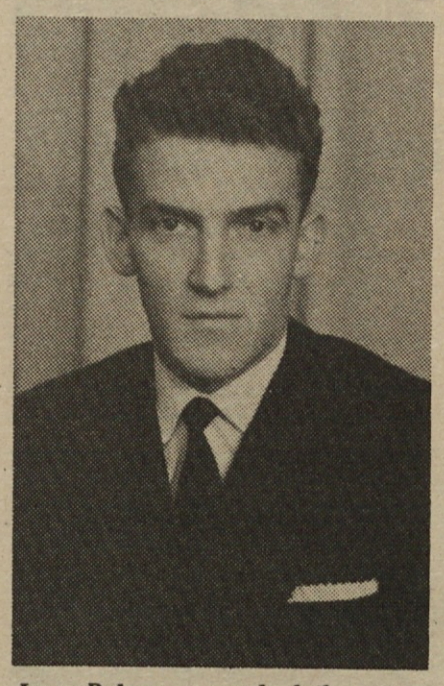

Janez Rakovec – predsednik osnovne organizacije sindikata

V referatu je predsednik sindikalne podružnice Janez Rakovec nanizal delo sindikata v preteklem letu. Dobro sodelovanje s samoupravnimi organi se kaže predvsem v sprejetih predlogih. Glede skupnega sodelovanja je predsednik med drugim dejal:

„V večini primerov so naše sklepe obravnavali kot utemeljene in smotrne in jih tudi uveljavili. Ker so bile na dnevnih redih sej odbora aktualne teme, so se člani, razen nekaj rednih izjem, sej redno udeleževali. Mislim, da delim svoje mnenje z drugimi člani kolektiva, če trdim, da je odbor v preteklem letu svoj obstoj v celoti opravičil. Seveda gre zasluga za to tudi samoupravnim organom, saj smo najpomembnejše akcije obravnavali skupaj. Predvsem se je obravnavala akcija uvedbe TOZD v tovarno in s tem v zvezi tudi o delegatih novih samoupravnih organov TOZD in centralnega delavskega sveta, ter pravilnik o delu delavske kontrole. Poleg tega smo skupno razpravljali tudi o ureditvi in financiranju gradnje novega počitniškega centra v Pineti pri Novigradu.

Konec decembra 1973 je bilo na zborih delavcev v Železnikih in Idriji sklenjeno, da se organizirata dve temeljni organizaciji združenega dela: Proizvodni oddelki Železniki in Montažni oddelki Idrija.

Vsaka od njih ima ekonomsko sposobnost za samostojen obstoj in uspešno poslovanje. Obe sta organizacijski in tehnološki celoti, montažni oddelki v Idriji pa so tudi lokacijsko zaključena enota s sedežem v drugi občini.

Že od zadnjega občnega zbora deluje v TOZD montažni oddelki Idrija samostojna sindikalna podružnica z 11-članskim odborom. Tudi dohodki od članarine in dotacije tovarne so razmejene tako, da lahko o svojem delu, porabi sredstev, udejstvovanju v ZP in zunaj podjetja samostojno odločajo. Seveda imamo tesne stike in se pred vsemi pomembnimi odločitvami za tovarno posvetujemo in sprejmemo skupna stališča."

Glede proizvodnje je tov. Janez Rakovec dejal:

„Naredili smo sicer za 16 % več kot leta 1972, vendar to še ni bilo dovolj, da bi dosegli plan. Za to je bilo več razlogov. Najprej lahko rečemo, da nismo dobili tistih strojev, ki bi nam omogočili povečano proizvodnjo na drugem traku. Nastopale so težave na trgu, ki so povzročile zmanjšanje proizvodnje gospodinjskih aparatov in črpalk, zastoji zaradi nepravočasno dobavljenih materialov in zastoji proizvodnje zaradi izpada električne energije. Bilo je tudi nekaj organizacijskih izgub, ki so bile objektivno in subjektivno povzročene. Vendar pa nam ta izpad proizvodnje ne sme vzeti poguma. Končno smo naredili 16 % več kot prejšnje leto."

Glede letošnje proizvodnje je bilo rečeno, da plan predvideva 4 milijone elektromotorjev in gospodinjskih aparatov, kar je velika zadolžitev. Zaradi splošne energetske krize prača-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Nov tip zaganjalnika

(Nadaljevanje z 2. strani)

z obvladanjem najzahtevnejših preizkusnih programov na več napravah hkrati in enem viru enosmerne napetosti.

Izračuni so pokazali, da se bo ta investicija izplačala že prej kot v dveh letih. Potrebovali bi še nekaj pomembnih preizkusnih naprav, a finančne možnosti ne dopuščajo takojšnje nabave. Veliki stroški za opremo znatno zvišujejo ostale stroške za razvoj.

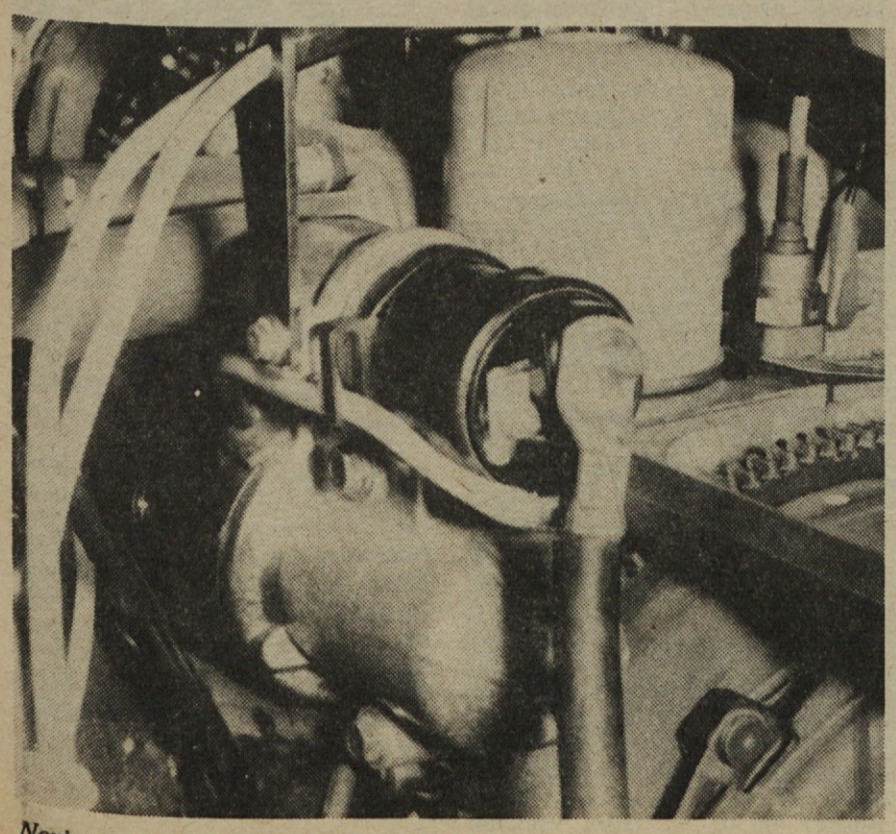

Novi zaganjalnik na svojem „delovnem mestu"

Pomemben in težak del razvojnih funkcij opravlja konstrukcijsko- razvojni oddelek v tovarni. Pri serijski proizvodnji se stalno pojavljajo tehnični problemi, ki za uspešno rešitev zahtevajo takojšnjo intervencijo razvijalca, s polnim strokovnim znanjem in dobro laboratorijsko opremo. Take pogoste in nujne naloge že več let uspešno opravlja razvoj v tovarni.

Za nemoten potek daljših razvojnih nalog se je izkazala krajevna odmaknjenost razvojnega oddelka od proizvodnje za koristno. Tako je razvijalcem in konstruktorjem omogočeno nemoteno delo, poleg tega pa je v IRI možno posvetovanje s širšim krogom ustreznih strokovnjakov.

Pri obstoječi obojestranski dobri volji za sodelovanje, so odpadli tudi pomisleki o strokovni in problemski odtujenosti. S skrbnim medsebojnim obveščanjem in dovolj pogostim strokovnim sodelovanjem na sestankih je doseženo dobro sodelovanje in vključitev naše raziskovalno razvojne dejavnosti v poslovanje tovarne avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici.

D. Pirc

ISKRA–SPREJEMNIKI, SEŽANA

PLODNO SODELOVANJE

„Sprejemniki" Sežana – Po obisku predstavnikov sežanske občinske skupščine še spominska slika pred Iskrino tovarno

Tovarno radijskih sprejemnikov v Sežani so 21. februarja obiskali predsednik občinske skupščine Sežana Rudi Kodrič, načelnik oddelka za gospodarstvo in finance Jože Rener, sekretar občinskega komiteja ZK Vojko Škrlj ter predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Sovdat.

Direktor tovarne Stane Pavlin je gostom ob navzočnosti vodilnih delavcev tovarne ter predstavnikov družbenih organizacij v tovarni na kratko prikazal 20-letno zgodovino tovarne, sedanje potrebe in probleme, zlasti negotovost zaradi zamrznjenih cen izdelkov, čeprav se material in posamezni sestavni deli pri dobaviteljih nenehno dražijo.

V živahni razpravi so bila izmenjana koristna mnenja za nadaljnje delo, dotaknili so se novih ustavnih določil o samoupravljanju, problemov novih delavcev ter koncentriranega prevoza delavcev v Sežano.

Cafl

XII. zimsko-športne igre Iskre na Soriški planini

Fantazija v soncu in snegu

Solidna udeležba, lepo vreme, ugodne snežne razmere in vzorna tehnična izvedba v rokah strokovnjakov Športnega društva Železniki – vse to je zagotovilo uspešno smučarsko prireditev velikega formata

Organizatorjem raznih smučarskih prireditev doma in drugod, kjer se je zima pokazala tako zelo muhasta, letos res ni bilo lahko. Prenekatero tekmovanje so morali prestaviti, ali prenesti tja, kjer je bilo kaj več snega, ali pa ga je celo bilo treba preklicati. Mirno lahko rečemo, da je že tudi za naše XII. zimsko-športne igre kazalo, da jih ne bo, vsaj – dokler ni bila odkrita Soriška planina, z vso svojo snežno bogatijo in zares širokim izborom smučišč raznih težavnostnih stopenj, od najbolj zahtevnih, do položnih, primernih za učenje smučarskih veščin, ali srednje dobre smučarje. Torej, dvanajstič so se smučarke in smučarji srečali v soboto, 23. februarja na Soriški planini.

Po napol meglenem, mrzlem in vetrovnem petku res nihče ni računal, da se bo sobota kopala v razkošnem soncu. A vendar nas je iznenadilo lepo sončno jutro, ko smo hiteli proti Sorici in naprej v breg, kjer se je slednjič pred nami odprlo pravo zimsko kraljestvo, čeprav le nekaj lučajev pred vrhom, na golih rebrih v izobilju raste že teloh in celo že trobentice ponujajo svoje nežne rumene cvetke.

Na obsežnem parkirnem prostoru, na visoko še obdanem s snežno bariero, sta dva miličnika imela polne roke dela, da sta „ukrotila" voznike sedmih avtobusov in blizu 160 osebnih avtomobilov. Ob tolikšni pločevinasti druščini je bilo treba razpoložljivi parkirni prostor skrbno izrabiti in omogočiti promet na cesti proti Bohinju. No – kar vsi, naši in drugi, so se slednjič le „pošlihtali" in s tem ni bilo posebnih problemov.

Že med potjo smo bili prijetno presenečeni – to pot so se naši propagandisti res izkazali. Že od Češnjice so v vetru plapolale zastave, transparenti in veliki znaki Iskre. Pa tudi na samem vrhu je bilo precej zastav in Iskrinih znakov, prek ozvočenja pa so se vrstila obvestila in reklamna besedila, saj se je zgovorni Matko Zdešar,

Jože Benedičič (Elektromotorji) – glavni v tehnični izvedbi tekem.

zdaj že skoraj naš profesionalni napovedovalec iz Horjula, dodobra „nabrusil" za današnjo veliko smučarsko prireditev Iskre.

Meter debela snežna odeja je že od zgodnjega jutra vabila številne „dilcarje" na pobočja. Dve, ali tri „mini vlečnice" so stokale pod težo vseh, ki so skušali čim večkrat na vrh, da bi izkoristili priložnost in do začetka tekmovanja še čimveč prevozili. Edino, kar na Soriški planini še ni tako, kot bi bilo želeti, so prav vlečnice. Premajhne so in ob takšni množici smukaželjnih so res kaplja v morje. Toda upanja so, da bo prihodnost tudi tu kaj izboljšala, kar bi bilo tudi prav glede na to, da je Soriška planina resnično primerna, da ji rečeš smučarski raj.

Na dveh grebenih, vzporednih, vendar pa ločenih z redkim drevjem, sta bili pripravljeni dve tekmovalni progi. Obe je postavil znani smučarski delavec Janče Šmid iz ŠD Železniki. Daljša je bila dolga 750 metrov, z višinsko razliko 172 metrov in 28 vratci, krajša pa je merila 560 metrov, z višinsko razliko 122 metrov in 16 vratci. Bili sta lepi, ne preveč zahtevni in pripravljeni tako vzorno, da še po končanem, res množičnem tekmovanju na njima ni bilo jarkov. Tako so bili tekmovalni pogoji praktično enaki za vse tekmovalce, tudi tiste z najvišjimi štartnimi številkami. Vse to in na splošno zelo solidna organizacija celotnega tekmovanja ter elektronske ure za merjenje časov – je obetalo

Tako je vozila Jasna Podergajs (EMO) v I. razredu.

lepo smučarsko prireditev. Dvanajste zimsko-športne igre Iskre so to tudi bile, po zaslugi ugodnih vremenskih in snežnih razmer ter zares skrbne in dobre organizacije in tehnične izvedbe. Minile pa so tudi v nasprotju s prejšnjimi, brez slehernega prerekanja, tako pogostega in odvečnega spremljevalca naših športnih srečanj.

Točno ob deseti uri se je boj začel, hkrati na obeh progah, na krajši oba ženska razreda in potem starejši moški (pardon: bolj izkušeni!), na daljši pa mlajši. V enakomernih presledkih so se tekmovalci zaganjali po stezah, kot so pač bili „oštevilčeni" in vsakdo si je prizadeval, da bi kar najhitreje prevozil vsa vratca in ustavil elektronsko uro na cilju. Mnogim proga ni delala posebnih preglavic, saj so je presmučali hitro in lepo, nekateri pa so seveda morali kar precej „telovaditi", da so dosegli cilj. Tudi takih, ki so že po nekaj vratcih morali v sneg in so zaradi „nastale zamude" končno odstopili, ni manjkalo, kot pač vedno, kadar je na tekmah takšna množica tekmujočih. Seveda tudi to pot ni šlo brez gledalcev ob progah. Kar precej se jih je nabralo in živahno so bodrili vsakogar, ki se je pehal med zastavicami.

Komentarjem o posameznikih se tu rajši izognemo, saj o njihovih dosežkih dovolj zgovorno pričajo tehnični rezultati. Bodi dovolj le ugotovitev, da je med nami dolga vrsta dobrih smučark in smučarjev, ki s svojimi vožnjami našim tekmovanjem dajejo tudi kvaliteto, razen množičnosti. In, če k temu za današnjo prireditev dodamo še dobro organizacijo, nas res ni treba biti sram, če se gremo smučarsko prireditev.

Daleč tja proti 14. uri se je zavleklo, preden je zadnji tekmovalec prhnil skozi cilj in je elektronska ura nehala s svojim strogim, neusmiljenim merjenjem. Seveda se je potem začelo pravo množično smučanje in trume smučark in smučarjev so se kot mravlje razlezli po robeh, odkoder je vabila debela snežna odeja. Mnogi so skušali izkoristiti čim več, saj je bilo letošnjo zimo takih smučarskih dni preklicano malo. Bolj umerjeni pa so se seveda namestili v zavetje in se predali blagodejnim sončnim žarkom, ker so želeli z barvo na obrazu dokazati, da so bili na prijetni zimski smuki.

Vse dogajanje na Soriški planini je to pot posnela filmska ekipa Fotokrožka Iskra–EMO iz Celja in je upati, da jim je snemanje ob tako lepem vremenu in takšni smučarski prireditvi tudi dobro uspelo.

Postopno se je na parkirnem prostoru popoldne začelo prazniti. Avtobusi in osebna vozila so zdrknila po vijugasti cesti nazaj v dolino, kjer je bila za polpeto uro v restavraciji tovarne Alples v Železnikih najavljena razglasitev rezultatov XII. zimsko-športnih iger Iskra.

Ker se je izračun rezultatov malce zavlekel, se slavnostna razglasitev seveda ni mogla začeti ob napovedanem času, pač pa s približno tričetrturno zamudo. To pa je hkrati tudi vse, kar bi človek na današnji Iskriadi lahko pokritiziral.

No, ko so bili rezultati tu, so zbrane smučarje pozdravili sekretar ZK ZP Marjan Vrabec in pomočnik generalnega direktorja ZP Boštjan Barborič, v imenu RS ZSS pa Jože Malič, nato pa je vodja tekmovanja Vili Tekavec razglasil rezultate. Po dvorani je odmeval buren aplavz ob vsakem imenu tekmovalca, ki se je dobro uvrstil. Po kon-

Ekipa na cilju je bila silno resna in budna, da ni kak nepoklican prekinil delovanje elektronske ure.

čani objavi rezultatov pa je sledilo žrebanje nagrad. Blizu petdeset praktičnih nagrad je izžrebala državna reprezentantka Barbara Pikon iz tovarne instrumentov v Otočah s tem, da je iz bobna vlekla tekmovalne kartončke. Ne gre ji zameriti, če je imela srečo tudi zase, da si je prižrebala torbo.

Medtem ko so se mnogi (s kratko zakonsko policijsko uro) že zgodaj poslovili od gostoljubnih Železnikov, pa so nekateri proslavili svoje tekmovalne dosežke (ali pa dosežke prijateljev) še do večera, nato pa se razšli, v zavesti, da jim je tekmovanje na Soriški planini, v kumrni in muhasti zimi, vendarle prineslo lep smučarski dan, ki ga je bilo vredno preživeti v tako prijetnem kraju kot je Soriška planina.

Fotogenična skupina smučarjev iz tovarne „Polprevodniki", Trbovlje.

Jože Velušček (CAOP) iz I. razreda hiti proti cilju.

Tehnični rezultati

Ženske II. razred: 1. Avrelija Prelovšek 37,21; 2. Anica Finžgar (obe Elektromehanika) 40,57; 3. Olga Skubic (IRI) 41,92; 4. Zorka Lavrenčič (I.C.) 41,95; 5. Marija Pirc (IRI) 42,30; 6. Erna Mihelič (I.C.) 42,47; 7. Milena Kveder (EMO) 43,88; 8. Mojca Šuster (I.C.) 50,52; 9. Breda Jančar (IRI) 51,81; 10. Mira Grampl 52,67; 11. Marta Tabar (obe Elektromehanika) 54,44; 12. Gelka Sladič (Polprevodniki) 57,06; 13. Roža Cigler (EMO) 60,84; 14. Magda Križnar (Elektromehanika) 134,43; prijavljenih je bilo 22 tekmovalk.

Ženske I. razred: 1. Barbara Pikon (Instrumenti) 31,28; 2. Mojca Verdnik (IRI) 34,61; 3. Heda Bevc (Polprevodniki) 37,20; 4. Jožica Pretnar (Instrumenti) 39,53; 5. Marta Vrhovec 40,85; 6. Milena Terlikar (obe I.C.) 41,01; 7. Tilka Bogataj (Elektromotorji) 41,35; 8. Jasna Podrgajs (EMO) 42,11; 9. Mara Pintar (Elektromotorji) 43,63; 10. Darinka Bohinc (Elektromehanika) 43,71; 11. Nada Dešman (Instrumenti) 45,08; 12. Marija Oman (Elektromehanika) 45,11; 13. Neda Seljak (Avtoelektrika) 50,06; 14. Romana Grum (EMO) 50,73; 15. Meta Demšar (Instrumenti) 50,86; 16. Lidija Volk (Elektromehanika) 51,18; 17. Vera Guzelj (TGA) 52,20; 18. Marjeta Jocig (Elektromehanika) 76,65; prijavljenih je bilo 29 tekmovalk, 10 jih ni nastopilo, 1 pa je odstopila.

Moški IV. razred: 1. Ivan Stružnik (Šolski center) 35,81; 2.–3. Vili Tekavec (IEZE) in Jože Ilija (I.C.) 37,82; 4. Vinko Šarabon (Elektromehanika) 38,07; 5. Gašper Kordež (Šolski center) 38,47; 6. Zoran Tratnik (EMO) 38,58; 7. Janez Ahačič (IRI) 38,61; 8. Jerko Kos (I.C.) 39,12; 9. Ivo Bevc (Elektromehanika) 39,94; 10. Rudi Rakovec (IEZE) 41,06; 11. Janko Rupar (Elektromehanika) 41,52; 12. Gabrijel Perko (Šolski center) 42,50; 13. Sergej Gradnik (Instrumenti) 43,38; 14. Avgust Smole (Elektromehanika) 43,50; 15. Julij Stojan (IRI) 43,60; 16. Igor Slavec (Strokovne službe ZP) 45,03; 17. Jaka Vehovec (Elektromehanika) 46,08; 18. Stane Penko (Elektromehanika) 46,50; 19. Milan Visočnik (Šolski center) 54,98; 20. Anton

Avrelija Prelovšek (Elektromeh.) – prva v II. ženskem razredu.

Kolenc (TIO) 55,46; prijavljenih je bilo 34 tekmovalcev, odstopili so 4.

Moški III. razred: 1. Tomaž Jamnik (Elektromehanika) 31,23; 2. Milan Bernik (IEZE) 31,28; 3. Jože Blažič (Orodjarna) 32,98; 4. Brane Jaklič 33,16; 5. Rudi Benedik (oba Elektromehanika) 34,13; 6. Pavle Zupan (I.C.) 34,61; 7. Pavle Matjašič (Aparati) 35,03; 8. Marjan Treven (Naprave) 35,60; 9. Jože Škorjanc (I.C.) 35,70; 10. Zdene Mačefat (Šolski center) 36,25; 11. Polde Gartner 36,45; 12. Jože Benedičič (oba Elektromotorji) 36,53; 13. Dušan Pirc (IRI) 36,84; 14. Milan Kobler 37,35; 15. Stane Pogačnik (oba Elektromehanika) 37,42; 16. Rado Faganel (Instrumenti) 37,46; 17. Marjan Peharc (CAOP) 37,53; 18. Marjan Simčić (IRI) 37,65; 19. Janez Škofic

Številni tekmovalci so pokazali soliden slog vožnje.

(I.C.) 37,75; 20. Bernard Lenardič (Naprave) 38,25; 21. Silvo Vodopivec (IEZE) 38,26; 22. Jože Šparovec (Elektromehanika) 39,33; 23. Jože Hribar (IRI) 39,62; 24. Marjan Kokalj 39,66; 25. Maks Lebič (oba EMO) 39,70; 26. Štefan Vidic (Elektromehanika) 39,95; 27. Janez Bratina (IEZE) 40,16; 28. Andrej Feguš (Aparati) 41,45; 29. Alojz Košenina (Šolski center) 41,66; 30. Janez Fink (Usmerniki) 42,40; 31. Matija Kavčič (Elektronika) 42,43; 32. Franc Bajželj

(nadaljevanje na 5. strani)

(nadaljevanje s 4. strani)

(Elektromehanika) 42,86; 33. Marjan Veber (EMO) 42,94; 34. Janez Zeni (Šolski center) 44,62; 35. Janez Udir (Instrumenti) 44,96; 36. Božo Krajnc (EMO) 45,80; 37. Alfred Šuligoj (Avtoelektrika) 46,18; 38. Franc Bratkovič (Aparati) 47,62; 39. Miro Jančigaj (EMO) 48,94; 40. Franc Gosar (IEZE) 51,99; 41. Alojz Čufer (Avtoelektrika) 106,04; prijavljenih je bilo 64, startalo pa 47 tekmovalcev, 4 so bili diskvalificirani, 2 pa sta odstopila.

S številko 11 je tekmovala Olga Skubic iz Raziskovalnega inštituta.

Štipendisti: 1. Vito Logar 30,39; 2. Iztok Skok 30,62; 3. Darko Štular 31,79, 4. Zvone Roznik 31,80; 5. Vinko Šarabon 34,60; 6. Ivan Marjek 35,11; 7. Dušan Mravlje 35,80; 8. Vlado Pečnik 36,22; 9. Dušan Polajnar 37,17; 10. Jože Polak 37,22; 11. Vito Peterlin 40,32; 12. Slavko Potočnik 47,17; 13. Marjan Pestar 41,63; 14. Slavko Kerč 41,66; 15. Valentin Teran 41,76; 16. Bine Zupan 42,08; 17. Vinko Mohorič 42,26; 18. Borut Prislav 43,05; 19. Ciril Ilic 44,25; 20. Bojan Penko 50,02; prijavljenih je bilo 38, startalo pa 27 tekmovalcev, dva sta bila diskvalificirana, 5 pa jih je odstopilo.

Moški II. razred: 1. Ivan Mohorič 0 : 55,69; 2. Anton Gartner (oba Elektromotorji) 0 : 59,43; 3. Marjan Drinovec (Elektromehanika) 1 : 00,13; 4. Rajmund Lušnic (I.C.) 1 : 01,51; 5. Peter Starc (Elektromehanika) 1 : 02,55; 6. Anton Lotrič (Elektromotorji) 1 : 03,16; 7. Dimitrij Ješe (TIO) 1 : 03,95; 8. Jože Žakelj (IRI) 1 : 05,12; 9. Jernej Osenčič (Elektromotorji) 1 : 05,34; 10. Ivan Kejžar (Elektromehanika) 1 : 05,81; 11. Janez Seršen (IEZE) 1 : 05,86; 12. Roman Pikec (Elektromehanika) 1 : 06,11; 13. Albin Mak (Polprevodniki) 1 : 06,20; 14. Ivan Miklavc (TIO) 1 : 06,25; 15. Janez Ankele 1 : 06,46; 16. Lado Ahačič (oba Elektromehanika) 1 : 06,71; 17. Zmago Ivančič (EMO) 1 : 06,85; 18. Jože Vukelj (Instrumenti) 1 : 07,22; 19. Milenko Mraz (Polprevodniki) 1 : 07,45; 20. Franc Peternelj (Elektromehanika) 1 : 07,70; 21. Rajko Fajgelj (IEZE) 1 : 07.76; 22. Boris Leber (Elektromehanika) 1 : 07,97; 23. Marjan Tolar 1 : 08,28; 24. Blaž Mohorič (oba Elektromotorji) 1 : 08,47; 25. Janez Barlič (Polprevodniki) 1 : 08,96; 26. Ludvik Dolanc (Polprevodniki) 1 : 08,99; 27. Boris Durjava (I.C.) 1 : 09,56; 28. Anton Bitenc (IEZE) 1 : 09,88; 29. Janez Gabron (Elektromehanika) 1 : 08,97; 30. Janez Vodopivec (Instrumenti) 1 : 10,20; 31. Tine Ločnikar (EMO) 1 : 10,66; 32. Franc Bizjak (Avtoelektrika) 1 : 11,07; 33. Janez Slatinšek (IRI) 1: 11,78; 34. Zdravko Pogačnik (Instrumenti) 1 : 12,89; 35. Lojze Debeljak (Naprave) 1 : 13,25; 36. Miran Čopi (Avtoelektrika) 1 : 13,35; 37. Dušan Dolhar (Naprave) 1 : 13,66; 38. Franc Primc (Instrumenti) 1 : 14,44; 39. Pavle Hacin (Polprevodniki) 1 : 15,11; 40. Milan Šenk (Elektromehanika) 1 : 15,35; 41. Ivan Kuhovič (Aparati) 1 : 15,44; 42. Stane Kovačič (Polprevodniki) 1 : 16,15; 43. Miro Vidic (Instrumenti) 1 : 16,37; 44. Stašo Majcen (Polprevodniki) 1 : 16,46; 45. Jože Dolinar (Naprave) 1 : 16,72; 46. Jože Treven 1 : 17,22; 47. Jože Konc (oba Instrumenti) 1 : 17,64; 48. Vinko Dobnikar (IRI) 1 : 17,78; 49. Franc Mugerle (CAOP) 1 : 18,04; 50. Štefan Curk (Avtoelektrika) 1 : 18,13; 51. Mirko Knez (EMO) 1 : 18,32; 52. Franc Židan (IEZE) 1 : 19,80; 53. Franc Blažko (Avtoelektrika) 1 : 21,51; 54. Emil Novinc (TGA) 1 : 21,60; 55. Marjan Molan (IEZE) 1 : 22,81; 56. Edi Peitl (Polprevodniki) 1 : 24,40; 57. Jože Mohorič (Elektromotorji) 1 : 23,20; 58. Aco Zalokar (IEZE) 1 : 25,02; 59. Stane Selan (Polprevodniki) 1 : 24,40; 60. Brane Dolinar (IEZE) 1 : 25,02; 61. Dario Hmeljak (Avtoelektrika) 1 : 25,03; 62. Stane Kranjc (Naprave) 1 : 25,39; 63. Dušan Kovačič (Orodjarna) 1 : 27,53; 64. Drago Kisovec (TGA) 1 : 28,18; 65. Jože Meden (I.C.) 1 : 28,50; 66. Miro Zvonar (Orodjarna) 1 : 33,25; 67. Marko Kavčič (Elektronika) 1 : 34,06; 68. Zoran Trampuž (CAOP) 1 : 34,23; 69. Drago Končnik (Aparati) 1 : 34,44; 70. Franc Ivanuša (IEZE) 1 : 36,26; 71. Edi Malnarič (Kondenzatorji) 1 : 36,31; 72. Jernej Boc (Naprave) 1 : 36,33; 73. Rasto Cvetko (Orodjarna) 1 : 42,10; 74. Cvetko Vidovič (Sprejemniki) 1 : 42,64; 75. Tine Ogrin (Antene) 1 : 42,80; 76. Rafko Smodiš (Polprevodniki) 1 : 47,53; 77. Cene Zupan (IEZE) 1 : 48,56; 78. Peter Zavodnik (CAOP) 1 : 53,93; 79. Božo Kopivič (Kondenzatorji) 1 : 56,57; 80. Anton Bizjak (IEZE) 2 : 07,41; 81. Alojz Brvar (Polprevodniki) 3 : 49,28; prijavljenih je bilo 116, nastopilo pa ni 29 tekmovalcev, 1 diskvalificiran, 5 jih je odstopilo.

Matko Zdešar v svojem elementu – ob mikrofonu

Moški I. razred: 1. Milan Nadižar (Elektromehanika) 0 : 58,68; 2. Janislav Arh (Instrumenti) o : 59,70; 3. Ivan Zaplotnik (Elektromehanika) 1 : 00,12; 4. Franc Drešar (I.C.) 1 : 00,34; 5. Franc Pretnar (TIO) 1 : 01,42; 6. Jože Jurjevič 1 : 01,64; 7. Drago Terlikar 1 : 02,14; 8. Janez Gosar (vsi Elektromehanika) 1 : 02,24; 9. Engelbert Ribič (I.C.) 1 : 02,36; 10. Filip Tarfila (Elektromotorji) 1 : 04,29; 11. Milan Brezovec (Aparati) 1 : 05,38; 12. Branko Cvek (I.C.) 1 : 05,94; 13. Jože Kosem (Elektromotorji) 1 : 06,73; 14. Slavko Resman (TIO) 1 : 07,73; 15. Franc Egart (Elektromotorji) 1 : 08,09; 16. Davorin Dolar (Elektromehanika) 1 : 08,75; 17. Milko Špacapan (Avtoelektrika) 1 : 09,19; 18. Marjan Repše (Orodjarn 1 : 09,60; 19. Alojz Praprotnik (Elektromehanika) 1 : 10,02; 20. Janez Ažman (IEZE) 1 : 10,42; 21. Tine Pfeifer (Elektromotorji) 1 : 10,72; 22. Vinko Jesenovec (Antene) 1 : 10,81; 23. Nande Šmid (Elektromotorji) 1 : 11,25; 24. Darko Zdešar (Elektronika) 1 : 12,01; 25. Lado Niksić (Sprejemniki) 1 : 12,99; 26. Rado Erjavec (TIO) 1 : 13,09; 27. Srečko Plut (Instrumenti) 1 : 13,59; 28. Srečko Slapšak (Polprevodniki) 1 : 14,01; 29. Andi Trkman (Avtoelektrika) 1 : 14,03; 30. Marjan Zupanc (Sprejemniki) 1 : 15,58; 31. Marko Kokalj (IEZE) 1 : 17,39; 32. Bernard Šraj (TGA) 1 : 19,83; 33. Franc Faganel (Instrumenti) 1 : 20,23; 34. Ivan Belina (EMO) 1 : 20,33; 35. Bojan Vinko (Aparati) 1 : 21,88; 36. Pavel Bašin (Avtoelektrika) 1 : 23,33; 37. Stane Stradar (Polprevodniki) 1 : 23,91; 38. Dušan Voga (EMO) 1 : 24,02; 39. Roman Čarman (IRI) 1 : 24,53; 40. Alojz Kibek (Polprevodniki) 1 : 25,49; 41. Egon Husu (IEZE) 1 : 27,75; 42. Tomaž Zakšen (Orodjarna) 1 : 29,60; 43. Vinko Korošec (IEZE)1 : 29,93; 44. Janez Košak (Naprave) 1 : 30,59; 45. Boris Kregar (Elektronika) 1 : 30,95; 46. Ludvik Praprotnik (Elektronika) 1 : 31,84; 47. Janez Žakelj (Antene) 1 : 32,05; 48. Cveto Mole (Elektronika) 1 : 33,07; 49. Marjan Filipič (IEZE) 1 : 44,77; 50. Janez Čepon (Elektronika) 1 : 50,61; 51. Jože Cesar (Kondenzatorji) 1 : 54,98; 52. Franc Abe (Orodjarna) 2 : 07,47; 53. Jože Zajc (Aparati) 2 : 34,87; prijavljenih je bilo 86, nastopilo pa 65 tekmovalcev, 5 je bilo diskvalificiranih, 7 pa jih je odstopilo. Ekipni vrstni red: 1. Elektromehanika, 2. Iskra Commerce, 3. Razvojni institut, 4. EMO Celje, 5. Instrumenti, 6. Elektromotorji, 7. IEZE, 8. Avtoelektrika, 9. Polprevodniki, 10. Naprave, 11. Aparati, 12. Orodjarna, 13. Industrijska oprema Lesce, 14. Gospodinjski aparati Reteče, 15. CAOP, 16. Elektronika, 17. Šolski center, 18. Kondenzatorji, 19. Antene, 20. Sprejemniki, 21. Usmerniki, 22. Strokovne službe ZP.

–J.C.–

Janez Sršen (IEZE) po tekmi – kurje bedro v steklenico piva, v drugo roko kruh in izgubljene kalorije se spet vračajo

Kljub zamudi pri izračunu rezultatov so tekmovalci vztrajali.

Milan Bernik (IEZE) po tekmi v veleslalomu še v drugi zimsko-športni disciplini.

OBČINSKO SMUČARSKO PRVENSTVO LJUBLJANA-CENTER

Zmagali smučarji Iskra Commerce

Na Krvavcu je bilo 8. februarja prvenstvo v veleslalomu za najboljšega na področju občine Ljubljana-Center. Med skupno 180 tekmovalci, ki so se pomerili na dveh, različno dolgih progah, je sodelovala tudi dokaj številna ekipa smučark in smučarjev Iskra Commerce. Kar 14 tekmovalcev in 5 tekmovalk je štela in z zadovoljstvom lahko zapišemo, da je v dokaj hudi konkurenci tudi zasluženo zmagala, s komaj 9 negativnimi točkami in si priborila ličen pokal v trajno last. V posameznem razredu so se tekmovalci in tekmovalke Iskra Commerce uvrstili takole:

Moški – razred AB: . . . 2. Engelbert Ribič 46,3; . . . 16. Branko Cvek 57,0; . . . 18. Iztok Tominc 57,7 . . . ; moški – razred CD: . . . 3. Rajmund Lušnic 38,3; . . . 12. Brane Tomažič 49,2; . . . 26. Janez Škofic 73,2; . . . 73,2; . . . ; moški – razred EF: 1. Janez Juretič 41,5; . . . 6. Jerko Kos 46,4; . . . 9. Božidar Borštner 80,3; . . .; ženske – razred A: 1. Marta Vrhovec 35,3; . . . 5. Milena Terlikar 52,2; . . .; ženske – razred B: 1. Erna Mihalič 41,0 . . .

–ar–

Zmagovalna ekipa smučarjev Iskra Commerce.

SINDIKALNO SMUČARSKO PRVENSTVO ObS LJUBLJANA-ŠIŠKA

Ko bi imeli še žensko!...

Na Krvavcu je bilo 15. februarja t. l. občinsko smučarsko prvenstvo občine Ljubljana-Šiška, na katerem je v množici tekmovalcev iz drugih delovnih organizacij sodelovalo tudi 24 smučarjev iz Iskre-Industrije elementov in zabavne elektronike. Prvenstvo je minilo v znamenju hudih borb za boljšo uvrstitev v veleslalomu, pri čemer so se Iskraši na splošno dobro odrezali in bi bila tudi njihova ekipna uvrstitev zelo solidna, če bi imeli v svojih vrstah tudi kako tekmovalko in s tem kompletno ekipo.

V posameznem tekmovalnem razredu so se tekmovalci iz Iskre-IEZE uvrstili takole. **moški razred AB:** 1. Janez Seršen 57,5; . . . 11. Rajko Fajgelj 68,6; . . . 16. Janez Ažman 74,7; . . . 18. Marko Kokalj 74,8; . . . 23. Drago Čoga 79,5; . . . 25. Vinko Korošec 80,2; . . . 29. Branko Dolinar 83,6; . . . 31. Silvo Potočar 87,6; . . . 36. Marko Mrak 97,8; . . . 40. Emil Glavič 107,6; . . . 48. Rudi Iskra 123,0; odstopili pa so: Zmago Jeršan, Tone Bitenc, Aco Zalokar in Anton Bizjak; **moški razred CD:** . . . 25. Cene Zupan 55,7; . . . 31. Marjan Molan 63,7; . . . 37. Franc Gosar 83,3; odstopil Franc Ivanuša; **moški razred EF:** 1. Milan Bernik 29,7; . . . 6. Janez Bratina 35,4; . . . 8. Rudi Rakovec 38,0; . . . 10. Silvo Vodopivec 41,1; . . . 12. Vili Tekavec 45,7.

Njihova ekipna uvrstitev bi bila prav pri vrhu.

Spričo dobrih uvrstitev smučarjev Iskre-IEZE je zares škoda, da zaradi „pomanjkanja“ žensk niso uspeli kompletirati ekipe in se tudi pri tem solidno plasirati.

–C–

ISKRA–IEZE, LJUBLJANA

Razgibano in pomembno leto

Leto 1973 je bilo za našo organizacijo zelo razgibano in pomembno zaradi prilagajanja ustavnim amandmajem in pričakujemo, da bo to leto mejnik v nadaljnjem razvoju naše branže.

Dne 28. 10. 1972 so bila s sklepom DS razdeljena sredstva in viri med obrati bivše tovarne Elementov. S tem je bila ustvarjena ekonomska osnova za ustanovitev TOZD. Istočasno je potekala tudi akcija za združitev bivših tovarn Iskra – Avtomatika in Iskra – Elementi v novo delovno organizacijo. Ta akcija je bila uspešno zaključena z referendumom dne 22. 12. 1973.

Nova delovna organizacija Iskra-IEZE v ZP Iskra Kranj je bila ustanovljena in registrirana s 1. 1. 1973.

Dne 3. 7. 1973 pa se je iz TOZD Avtomatika izločila proizvodna enota Elektroliti-Mokronog in se s podpisom samoupravnega sporazuma o združevanju vključila v delovno organizacijo Iskra-IEZE.

S podpisom samoupravnega sporazuma o združevanju je Iskra-IEZE postala delovna organizacija z omejeno solidarno odgovornostjo in jo sestavljajo:

1. TOZD Magneti Ljubljana, Stegne 21
2. TOZD Keramika Vižmarje, Pipanova pot 18
3. TOZD Ker. kondenzatorji, Žužemberk
4. TOZD Feriti Ljubljana, Stegne 19
5. TOZD Žarnice Ljubljana, Kotnikova 16
6. TOZD Orodjarna Ljubljana, Stegne 17
7. TOZD Upori, Šentjernej
8. TOZD Avtomatika Ljubljana, Pržan
9. TOZD Elektroliti, Mokronog.

V sestavu delovne organizacije je še skupnost Strokovne službe, ki pa niso TOZD.

Z doseženim obsegom proizvodnje smo lahko zadovoljni, saj smo zelo zahtevno nalogo, ki smo jo sprejeli z načrtom za l. 1973, dokaj uspešno opravili. Čeprav smo načrt proizvodnje dosegli le s 86 %, smo obseg proizvodnje iz l. 1972 presegli za 32 %. Čeprav smo v IV. kvartalu 73 nadoknadili nekaj zamujenega iz prejšnjih kvartalov, vendar zelo napetemu dinamičnemu planu nismo uspeli slediti. Pri tako hitri rasti proizvodnje, tudi v letu 72/71 smo jo povečali za 44 % – težko rešujemo vso problematiko, ki se pri tem pojavlja.

Kljub hitrejšemu obračanju zalog še ne moremo biti povsem zadovoljni, saj imamo še vedno del zalog, ki se obračajo prepočasi in nam po nepotrebnem vežejo obratna sredstva. To smo več, ali manj občutili vse leto, ko nam je primanjkovalo reprodukcijskega materiala. Precej zastojev in dodatnih stroškov smo imeli tudi zaradi redukcij električne energije.

Za načrtovano povečanje obsega poslovanja in odpravo ozkih grl v proizvodnji smo predvideli tudi nove investicije, ki pa so rokovno v zaostanku. Zamujali smo tudi pri izdelavi novih orodij in naprav, kot tudi pri razvoju novih izdelkov.

Poleg tehničnih problemov smo imeli težave tudi zaradi sprememb asortimana pri naročilih, prevelike fluktuacije in slabega izkoriščanja delovnega časa, predvsem zaradi povečanja boleznin.

Indeksi, ki jih navajamo v spodnji tabeli,

TOZD	Proizv. 73 plan 73	Proizv. 73 proizv. 72	Zaposleni 73 zaposleni 72	produktivn. 73 produktivn. 72
Magneti	119	114	102	111
Keramika	97	129	118	114
Keramični kondenzatorji	73	140	114	125
Feriti	102	133	134	99
Žarnice	100	118	104	113
Upori	88	123	112	111
Avtomatika	83	142	92	155
Skupaj	86	132	106	125
Skupaj	103 (72/71)	144 (72/71)	101 (72/71)	138 (72/71)

nam razen doseganja plana kažejo zadovoljive rezultate.

Povečan obseg proizvodnje za 32 %, s samo za 6 % povečanim številom zaposlenih, je skladen tudi z indeksom produktivnosti, ki je nujen z vrednostjo proizvodnje na 1 uro porabljenega časa v rednem in podaljšanem delu. Na skupen indeks produktivnosti je delno vplivala tudi spremenjena struktura proizvodnje po združitvi s TOZD Avtomatika. Brez tega bi bil ta indeks samo 113.

Negativno pa je dejstvo, da so vsi ti indeksi, v primerjavi z indeksi 72/71, slabši in bo potrebno precej truda, da ne bomo zapadli v stagnacijo, ki se je v III. in IV. kvartalu l. 1973 že močno nakazovala.

Odstotek doseženih načrtovanih direktnih stroškov je celo večji od doseženega % plana proizvodnje, načrt fiksnih stroškov pa smo celo presegli za 3 %. Prav zaradi nesorazmernega doseganja fiksnih stroškov ter splošnega povečanja cen surovinam, storitvam in ostalih stroškov, kot tudi povečanje osebnih dohodkov, nam je porušilo vsa normalna razmerja med indeksi stroškov in indeksi proizvodnje, v primerjavi z l. 1972.

V l. 1973 je bilo zaposlenih povprečno 2800 delavcev, ali 6 % več kot 1972 in 5,4 % manj, kot po poprečju dinamičnega načrta. Ob koncu leta nam je pri stanju 2891 zaposlenih primanjkovalo do plana še 100 delavcev, ali 3,3 %. Temu je kriva velika fluktuacija, ki se je v primerjavi z l. 1972 še povečala. V l. 1973 se je na novo zaposlilo 680 delavcev, odšlo pa jih je 466 in od teh 20 % takih, ki so se zaposlili šele v l. 1973.

Poleg fluktuacije je slabo izkoriščanje delovnega časa glavni krivec za degresivno rast stopnje produktivnosti.

V l. 1973 se je povečal delež boleznin, zastojev ter rednih in izrednih dopustov. Od celotnega plana ur v l. 1973 znaša delež neproduktivnega delovnega časa 24,77 %, ali 1,78 % več kot l. 1972. Te izgube smo delno pokrivali z delom v podaljšanem delovnem času, kar pa je hkrati povzročalo dodatne stroške.

Poprečni neto osebni dohodki, izplačani v l. 1973 (računano za 182 ur) so znašali 1740,- dinarjev in so v primerjavi s preteklim letom za 19,5 % večji. Povečanje mase izplačil v l. 1973 proti preteklemu letu pa je v glavnem skladno s povečanim obsegom proizvodnje.

Prodajni načrt smo dosegli le 91 %, v primerjavi z l. 1972 pa smo celotni dohodek presegli za 47 %, v čemer je vključena tudi prodaja med TOZD.

V primerjavi s preteklim letom smo izvoz povečali za 64 %, čeprav je njegov delež v strukturi celotnega dohodka padel s 44 % na 25 %.

Po TOZD so indeksi celotnega dohodka za 73/72 naslednji:

Magneti	131
Keramika	134
Ker. kondenzatorji	159
Feriti	160
Žarnice	136
Orodjarna	123
Upori	158
Avtomatika	139
Skupaj	147

Načrtovani ostanek dohodka smo dosegli le 86 %, v primerjavi z lanskim letom pa je le-ta večji za 36 %. Delež ostanka dohodka v celotnem dohodku se je od 4,9 % v l. 1972 zmanjšal na 4,5 % v l. 1973.

V letu 1974 moramo doseči tako stopnjo akumulacije, da nam bo zagotovila potreben povečan obseg proizvodnje in tudi nekaj sredstev za potrebe splošnega in družbenega standarda delavcev.

– M. P –

Poživitev dela mladinske organizacije

V „suhih" letih je bilo v „Sprejemnikih" v Sežani težko poživiti delo mladinske organizacije. Sedaj se stanje bistveno popravlja. V petek, 21. februarja se je zbralo 16 članov, ki so začrtali aktivnejše delo. Za predsednico akcijskega aktiva mladine v tovarni je bila izvoljena Milena Brundula, za tajnico Dora Ahac, za blagajnika Stane Puhar, za zaupnika SLO pa Branko Kjuder.

Ker imajo v tovarni radijskih sprejemnikov v Sežani ženske večino, od katerih je 80 % mladink, so v prvi točki programa vključili praznovanje dneva žena. Slavnostni govor bo imel direktor tovarne Stanislav Pavlin, po skromni zakuski pa bo zabava s plesom. Druga točka delovnih akcij bo ureditev športnega igrišča ob tovarni, za kar je zadolžen Branko Kjuder, ki bo sporazumno z upravo tovarne določil prostor za igrišče. Na prihodnji seji bo odbor sprejel celoletni program.

Delovna skupnost tovarne radijskih sprejemnikov v Sežani šteje 500 zaposlenih, od tega je 220 mladincev oz. predvsem mladink. Ostaja prepričanje, da bo sedanji odbor pod vodstvom Milene Brundula v program vključil vse, ki želijo in ki imajo sposobnost aktivno delati v mladinski organizaciji.

CAFL

Pripis:

Veseli smo poživitve aktivnosti mladinske organizacije. Prav radi bomo objavili vsako vest o delu in akcijah mladine v sežanski tovarni. Prepričani smo, da je med mladimi tudi nekaj takih, ki bi lahko sodelovali z uredništvom Iskre. Ne pozabite tudi na novo rubriko „Literarna sozvočja". Vsi prispevki bodo honorirani.

Urednik

ISKRA COMMERCE, LJUBLJANA

Naloge Iskra Commerce v l. 1974

V teku je obravnava gospodarskega načrta za leto 1974, zato naj na tem mestu podam nekaj uvodnih misli. V leto 1974 vstopa Iskra Commerce kot organizirana delovna skupnost petih temeljnih organizacij združenega dela. Zato je tudi gospodarski načrt izdelan po posameznih TOZD ter znotraj le-teh še po branžnih direkcijah. Gospodarski načrt mora v svoji dokončno obliki, to je po obravnavi na ustreznih organih upravljanja, pomeniti del samoupravnega sporazuma, ki so ga podpisale posamezne TOZD. To obenem pomeni, da so se sporazumele o poslovni politiki v letu 1974, o načelih delitve dohodka in osebnih dohodkov, o razpolaganju s sredstvi ter o pogojih in načelih medsebojnega poslovanja. Gospodarsko leto 1974 bo potekalo v znamenju nadaljnje stabilizacije vsega jugoslovanskega gospodarstva in s tem nadaljnjega omejevanja vseh vrst splošne porabe in razpolaganja z družbenimi sredstvi. Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje, kot način urejanja in usklajevanja interesov, bo v letu 1974 še intenzivnejše. Na drugi strani bodo na družbeni ekonomski razvoj vplivala neugodna mednarodna gospodarska gibanja.

Z gospodarskim načrtom smo se skušali čim bolj približati splošnim stabilizacijskim ukrepom ter pogojem poslovanja v letošnjem letu. Od temeljnih organizacij združenega dela v Iskra Commerce in njihovega medsebojnega dogovarjanja po načelih samoupravnih sporazumov pa je odvisna nadaljnja rast podjetja.

PRODAJA

Planirani obseg prodaje na domačih in tujih trgih znaša 4740 milijonov, kar pomeni 29 % več kot v preteklem letu. Od skupne prodaje odpade na prodajo na domačem trgu 3112 milijonov din, kar je 23 % več kot lani ter 66 % od skupno planirane prodaje.

Po udeležbi v prodaji na domačem trgu je na prvem mestu direkcija široke potrošnje, ki predvideva 707 milijonov din prodaje (od tega odpade na zabavno elektroniko 331,6 milijonov oziroma na prodajo TV aparatov 224,7 milijona). Indeks povečanja prodaje je 132, vendar je treba pripomniti, da so prav izdelki s področja široke potrošnje izredno podvrženi vplivom tržišča in da bo vsako naraščanje življenjskih stroškov imelo za posledico manjše povpraševanje po teh izdelkih.

Na drugem mestu je 526,4 milijona predvidene prodaje TOZD telekomunikacij, ki povečuje predvsem prodajo javne telefonije na 216,9 milijona v skladu s povečanjem proizvodnje Metaconte 10 C v Elektromehaniki Kranj. Indeks porasta celotne prodaje na področju telefonije je 143.

Za vse ostale panoge je značilna veliko bolj umirjena rast prodaje. Tako direkcija za avtomatiko povečuje prodajo za 10 %, direkcija za elektromehanske elemente za 10 %, direkcija za elektronske elemente za 9 %. Nekoliko bolj narašča prodaja repromateriala tovarnam ZP Iskra in sicer za 15 %.

V letu 1974 povečujemo tudi interni promet v maloprodajni dejavnosti (za 26 %) in prodajo iz veleprodajnih skladišč (za 72 %).

Leto 1974 pomeni nadaljevanje izvozne ekspanzije Iskra Commerce, oziroma celotnega ZP Iskra. Predvideni obseg izvoza bo znašal 48,5 milijona dolarjev, kar je za 44,% več kot v preteklem letu. Od tega izvoz na konvertibilna področja 37,3 milijona dolarjev in izvoz na vzhodna področja 10,6 milijona dolarjev.

Največji delež v predvidenem izvozu imajo elektromehanski elementi, sestavni deli za telefonijo in elektronski elementi, čeprav je za ostale panoge značilen hitrejši trend porasta.

Predvidevamo, da bomo v letošnjem letu uvozili s tujih tržišč za 57 milijonov dolarjev blaga. Stopnja rasti uvoza proti preteklem letu znaša 36 % in je predvsem posledica večjih zahtev po uvoženih surovinah,

Jasno je, da bo naše poslovanje s tujino, tako pri izvozu kot pri uvozu, odvisno od dogajanj v svetu, ki nas v zadnjih mesecih resno opozarjajo na pomembne spremembe na mednarodnih tržiščih. Vse bolj se občutijo problemi v preskrbi nekaterih surovin (zvišanje cen, energetska kriza) ter na drugi strani znamenja upadanja konjukture za določene artikle ter na splošno tendenca zmanjševanja gospodarske rasti v svetu.

KADRI

Za predvideni obseg celotne prodaje v letu 1974 bomo zaposlovali poprečno 2372 ljudi, kar je za 15 % več, kot v preteklem letu. Istočasno povečujemo tudi produktivnost za 15 %, dočim naj bi se neto osebni dohodki na zaposlenega ob vseh ostalih pogojih delitve dohodka povečali za 18 %.

Poprečni neto osebni dohodki na zaposlenega bi v letu 1974 znašali 3218 dinajrev.

OBRATNA SREDSTVA

Ukrepi, ki so bili uveljavljeni v letu 1973 za izboljšanje likvidnosti, veljajo tudi v letošnjem letu. To pomeni, da nas prizadene predvsem zakon o odpisu terjatev nad 90 dni v višini 25 % ter zakon o pokrivanju poprečnih zalog s trajnimi viri (poslovni sklad za obratne namene in dolgoročni krediti za obratna sredstva). Zaradi tega smo z gospodarskim planom predvideli, da v Iskri Commerce kot celoti ne moremo imeti terjatev nad 90 dni. Izjema je prodaja na serijske in potrošniške kredite, ki pa mora biti v celoti pokrita z ustreznimi viri. Zaradi obstoječega načina poslovanja obremenjuje Iskra Commerce pretežni del zalog, končnih izdelkov in rezervnih delov, ki so jih proizvedle tovarne ZP Iskra. V težnji, da bi se delež lastnih obratnih sredstev povečal, smo s planom predvideli, da se mora vezava zalog zmanjšati na 46 dni oziroma povečati njihov koeficient obračanja na približno 8-krat.

Kljub temu ostaja problem trajnih obratnih sredstev izredno pereč in bo potrebno predvsem zaradi ohranitve nadaljnje investicijske sposobnosti pridobiti nove kvalitetne vire.

DELITEV DOHODKA

Predvideni celotni dohodek za leto 1974 znaša za Iskra Commerce 4143 milijonov din. Ob upoštevanju vseh možnih elementov varčevanja bomo porabili za pokrivanje materialnih stroškov 143,3 milijona (2,54 % celotnega dohodka); za pogodbene obveznosti, predvsem zaradi pomanjkanja lastnih obratnih sredstev, 78,9 milijona (1,9 % celotnega dohodka); za zakonske obveznosti, ki so vezane na osebne dohodke, 13,6 milijona (0,3 % celotnega dohodka); za bruto osebne dohodke na zaposlenega 3218 din ter izredno povečanih prispevkov na osebne dohodke: 137,4 milijona (3,3 % celotnega dohodka).

Planirani ostanek dohodka znaša 57,980.000 dinarjev in nam omogoča le pokrivanje obstoječih obveznosti za osnovna in obratna sredstva, ostalih obveznosti do družbe ter do članov kolektiva Iskra Commerce (kolektivno zavarovanje, počitniški regres, vračilo anuitet za stanovanja). V kolikor bomo hoteli pridobiti sredstva za nove investicije (sedaj je na razpolago le amortizacija), in družbeni standard, bomo morali prevzeti tudi dodatne zadolžitve za povečanje ostanka dohodka nad predvidenim.

Iz vsega navedenega sledi, da bomo morali v letošnjem letu izredno skrbno gospodariti, tako na področju prodaje, kot na področju poslovnih stroškov, zaposlovanja, obratnih sredstev in na vseh ostalih področjih.

Andreja Medič

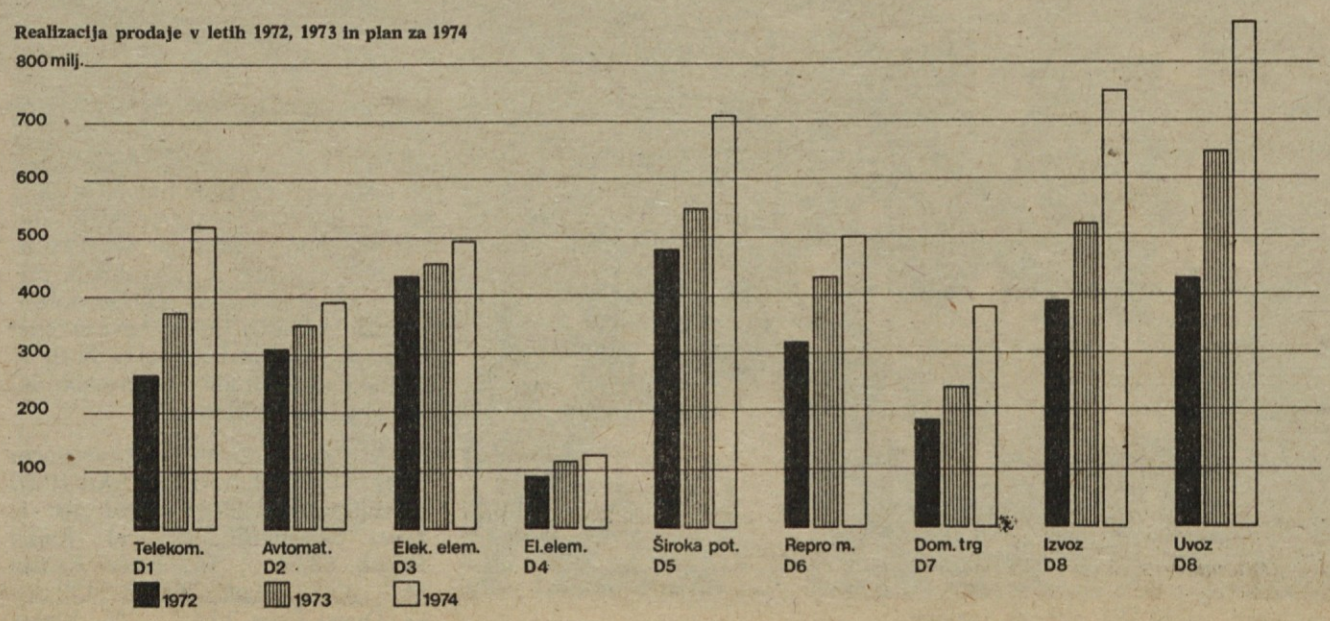

Literarna sozvočja

Tokrat smo to rubriko namenili ženskam, saj je pred nami dan žena, 8. marec. Pesmi sicer niso odmev tega dneva, pač pa se v pesmih glasijo strune zaljubljenih src. Mimo tega ni moč iti: ne v rosni pomladi in ne pozni jeseni. Avtorice so mlade, polne hrepenenj in nedočakanih sanj. Ena se je poskušala tudi z zbadljivko („Odjuga"), vendar je tudi ta pesem med vrsticami posuta z nadihom hrepenenja, saj hvali tudi bolezen, samo da njen ljubi spozna svojo zmoto in se vrne k njej. Pesmi so preproste, jasne in za ljubeča srca prijetne.

NEMIR IN SVETLOBA

Daj, natoči mi čistega
vina,
da plešem,
da sanjam
o sreči,
ki je ni in ni.

Nočem, da misliš name,
nočem, da me ljubiš!
Sama hočem živeti,
sama sanjati,
sama . . .

Ne! . . .
S teboj
v zarje žareče
pobegnem,
da zgoriva v ognju
ljubezni.

Svetloba je moj sen
svetloba je dan,
svetloba si ti,
ki te ljubim.

Vida

GRENKE SOLZE

Tavam po ulicah,
iščem te
iz dneva v dan,
a te ne najdem.

Grenke solze
po licih polzijo,
dežne kaplje
padajo mi na obraz.

Dež joče z menoj,
me tolaži; zaman.
Blodne misli
iščejo rešitve.

Rada bi te pozabila!
Ne morem,
prelepi so
spomini nate.

Mihela

ODJUGA

Kje si tovariš,
oh, kaj . . . gospod!
ki si menil,
da si vse,
da si, da si, da . . .

Bolan si bil,
precej težko, so rekli.
Zdaj si spet zdrav,
in začuda, šele zdaj
človek si postal.

Ne praviš več: da si,
in, da si vse!
Odpihnila je zdaj odjuga
bahavosti je rano.

Če bolezen temu kriva,
hvala ji za to zdravilo!

Irena

Za dan žena, 8. marec smo v „Literarna sozvočja" vključili tudi pesmi otrok, ki po svojih občutkih izražajo misli in želje, namenjene mamicam za njihov praznik.

8. MAREC

Spet se praznik približuje,
8. marec, dan žena,
trudimo se, da praznuje
mami ga lepo, kar se da.

Vroč poljub in stisk roke
mamici vse pove
pa še šopek in bombon,
da vesel bo dom.

Andreja Oblak, 3. b
Osnovna šola
„Lucijan Seljak"

MAMIN PRAZNIK

Moja mamica je skrbna,
pere, šiva, kuha, lika
in opravlja še vsa dela,
ki jih življenje narekuje
in nas otroke skrbno varuje.

Danes pa je osmi marec,
naša mamica praznuje.
Vsi smo se zbrali okrog nje,
ji prinesli smo darila,
da bi se vsaj enkrat v letu razvedrila.

Vsi smo ji želeli:
„Mamica, danes sedi in počivaj,
srečna in vesela svoj praznik uživaj.
Saj smo že zadosti stari,
da si znamo postreči sami."

Vinko Tršan, 4. a
Osnovna šola Lucijan Seljak

Počitniške prakse

Bližajo se letne počitnice in z njimi tudi obvezna počitniška praksa. Štipendisti jo pričakujejo z veseljem, upanjem in željami po znanju.

Praksa pomeni odlično dopolnilno izobraževanje na srednjih šolah in fakultetah. Upravičena je zahteva, da naj bo praksa strokovna, raznolika in zanimiva. Delo se večkrat razlikuje od teh zahtev in tako se zgodi, da zapuščajo štipendisti praktikantska mesta razočarani.

Na tem mestu bi hotel opozoriti svoje kolege štipendiste, da je uspeh prakse odvisen v veliki meri od njihove prizadevnosti in zavzetosti. Želeli bi, da štipendist s svojimi zahtevami, željami in hotenji dokaže zavzetost, vestnost in znanje.

Mnogo je štipendistov, ki se vračajo s prakse polni kritik nad delom in odnosi v kolektivu. Mladega idealista so presenetila nekatera dogajanja, ki si jih je predstavljal drugače. Delo je bilo enolično in na nizki intelektualni stopnji. Problemi, ki so jih reševali, so bili z drugega področja in posebne narave. Počutil se je izoliranega od sodelavcev in ostalih delavcev. Premalo je zvedel o delu v tovarni, perspektivi, razvoju, tehnologiji in drugih problemih.

Kadar je praktikant prišel z zanimanjem, interesom in radovednostjo, bo mnogo teh težav odpravljenih. Delo na tekočem traku, enolična montaža, ali fizično delo je psihično in fizično naporno, toda tu je možnost spoznati delavca in njegove težave. Preseneti te, ko vidiš njihovo delo in sam boš lahko spoznal težave enoličnega dela v montaži, transportu in tekočem traku, ob proizvodnji lahko strneš svoje teoretično znanje ob praktičnih spoznanjih in rešitvah.

Mislim, da bi se moral vsak štipendist strinjati s tem, da mora čim bolj spoznati delo, perspektive in probleme v delovnem kolektivu.

Praktično znanje, ki ga dobimo na fakultetah, je tako neznatno in predvsem enostransko. Premalo smo povezani z delom v industriji in to je edina pot, da spoznamo delo in napredek. Na fakultetah je tudi mnogo premalo poudarjena praktična uporaba nekaterih predmetov. Tu imamo priložnosti odkriti uporabo novih dognanj v industriji in njihovo izvajanje.

Mentor v podjetju je lahko vsak član delovnega kolektiva. Razložil ti bo svoje delo, težave in način dela. Za raznolikost dela lahko skrbijo tvoja raznolika zanimanja in zahteve.

Praktikant se mora sprijazniti z dejstvom, da teoretično znanje ne pomeni veliko. Prav tako ne more biti ozko specializirano znanje največja kvaliteta strokovnjaka, kajti danes se tehnične rešitve prepletajo z ekonomijo, tehnologijo, stanjem trga in drugimi vplivi. To je potrdilo, da praktikantu ne škodi, če nekaj dni prebije na delu, ki ni v zvezi z njegovim študijem. Spoznal bo povezanost dela in način sodelovanja med oddelki.

Če bo rezultat tvojega dela resnost in marljivost, bo to tvoje najresnejše opozorilo, da si dober študent in, da boš tudi dober strokovnjak. Tvoj nastop bo vlival zaupanje drugih in veselili se bodo tvojega bližnjega prihoda. Občutek boš imel, da je praksa hitro minila in docela boš zadovoljen z delom, ki si ga opravljal.

V ilustracijo upravičenosti gornjega zapisa podajam razgovora z dvema štipendistoma ZP ISKRA.

IVO KRANJČEVIČ je štipendist ISKRA COMMERCE in je delal pri montaži telefonske centrale na pošti v NOVI GORICI. Praksa je bila strokovna in zelo dobro povezana s teoretičnim znanjem. Delo je bilo raznoliko in polno spoznanj ter medsebojnega sodelovanja. Medčloveški odnosi so bili polni obojestranskega zaupanja in sodelovanja. Praktikant je poudaril, da se je vrnil z novimi življenjskimi izkušnjami in spoznanji.

LUDVIK DEJAK je štipendist ISKRA COMMERCE. Prakso je opravljal pri skupini, ki je skrbela za montažo in vzdrževanje številnih naprav na avtocesti Vrhnika – Postojna. Možnost je imel pokazati svoje znanje in sposobnosti. Delo je bilo povezano s predavano snovjo tistega leta na elektro fakulteti. Praksa je bila izredno samostojna in problemi dela zelo raznoliki in zanimivi.

–S.G.–

Strokovna ekskurzija na razstavo elektronike v Parizu

Zvezni strokovni odbor za sestavne dele in materiale pri Jugoslovanskem komiteju za ETAN, Erjavčeva 15/I, Ljubljana vas obvešča, da prireja strokovno ekskurzijo na razstavo

»Salon international des composants electronics« v Parizu

Letošnji sejem elektronike bo petdeseti po vrsti in bo bogatejši od vseh dosedanjih tako po številu razstavljalcev, kakor tudi po obsežnosti eksponatov. Izvedbo ekskurzije smo tudi letos poverili znani turistični agenciji SAP – Ljubljana.

PROGRAM:

Sreda, 3. april 1974
Odhod iz Ljubljane, izpred poslovalnice SAP, Cigaletova ul. 13 (Agrotehnika) ob 15. uri z avtobusom na letališče Brnik, pregled obmejnih formalnosti in odlet letala AA Inex DC 9 ob 16,30. Prihod v Pariz – letališče Le Bourget ob cca 18,15, transfer v hotel, nastanitev in večerja. Po večerji krožna vožnja po mestu z zaključkom na Montmartru.

Četrtek, 4. april 1974
Ob 7,30 zajtrk, nato vožnja z metrojem na razstavo in celodnevni ogled razstave.
Večerja in nočitev.

Petek, 5. april 1974
Ob 7,30 zajtrk, nato vožnja z metrojem na razstavo. Ogled razstave. Ob 19. uri odhod izpred hotela z avtobusom na letališče Le Bourget in odlet letala ob 21. uri s prihodom na letališče Brnik ob cca 22,45. Prevoz v Ljubljano (zveza z vlakom za Zagreb in Beograd ob 0,45).
Za udeležence, ki ne obiskujejo razstavo (soproge in ostali turisti) bo organiziran v tem času ogled turističnih, kulturnih in zgodovinskih znamenitosti mesta.

CENA POTOVANJA PO OSEBI JE 2.200 din

Udeleženci potujejo na individualni potni list.
Prijave se zaključijo 18. marca 1974.
Dodatne informacije dobite pri SAP – Ljubljana, oddelek za turizem, Titova 38, tel. (061) 315-342.

ELEKTROMOTORJI, ŽELEZNIKI

Dom kulture odprt

Kakor smo že poročali, so v Železnikih nekaj let popravljali Dom kulture, pri čemer je pomagala tudi Iskra v Železnikih. Sedmega februarja zvečer je bila slovesna otvoritev in izročitev namenu. Domači mladinci, pevci in osnovna šola, so pripravili uspel Prešernov recital, ker je otvoritev sovpadla s slovenskim kulturnim praznikom. Prenovitev je vsekakor funkcionalna, saj je dobila dvorana vse potrebne prostore, centralno kurjavo in opremo.

V pripravi so že prvi nastopi, da bo kulturno središče živahnega mesteca že v tej sezoni spet zaživelo tudi na tem področju.

F. Kotar

Izvolili so delegacijo za skupščino ZP

V Iskri – tovarni antenskih naprav na Vrhniki so 12. februarja t. l. imeli zbor delovnih ljudi, kateremu je od skupno 103 zaposlenih prisostvovalo 72 delavcev. Osrednja točka dnevnega reda zbora je bila izvolitev delegacije za skupščino ZP Iskra, pri čemer se je zbor odločil za javno glasovanje o kandidatni listi, sestavljeni že na predkandidacijski konferenci 6. in 12. februarja.

Pri javnem glasovanju so nato z 72 glasovi (od 103) za delegacijo tovarne antenskih naprav v skupščini ZP Iskra bili izvoljeni naslednji delegati: Albin Kač, Smiljan Ogorelec, Jožica Prebil, Marjan Sajovic in Andrej Stupica.

Predsednik osnovne organizacije sindikata tovarne Silvo Igl je nato zboru delovnih ljudi poročal o konferenci branžne organizacije elementov in zabavne elektronike, ki bo imela v svojem sestavu, skupno s svojimi, 13 TOZD. Na tej konferenci je bil za delegata v odboru za samoupravni nadzor predlagan Drago Milojevič iz TOZD „Keramični kondenzatorji" v Žužemberku, katerega je naposled, na predlog predsednika sindikata Silva Igla izvolil tudi zbor delovnih ljudi tovarne antenskih naprav.

–KO

PISMA BRALCEV

Tovariš urednik!

Oni dan se mi je po dolgem času spet pokvaril moj TV sprejemnik RČ. Ni dajal od sebe niti glasu niti slike. Odjuge še ni bilo, mraz pa tudi ni bil prehud, deževalo ni in tudi ni sijalo sonce, zato ni bilo čudno, da je bilo osebje v servisni delavnici v Kranju nerazpoloženo, ko sem začenjal razgovor o delovnih pogojih v tej delavnici. Ko sem jim omenil nemogoč prostor za sprejem strank in pokvarjenih aparatov in se začudil nad težavnimi pogoji dela v sami servisni delavnici, so mi dejali, da so že obupali nad rešitvijo. Da je iz Ljubljane prišlo že toliko in toliko ljudi na „oglede" in so obljubljali „rešitve", ostalo pa je samo pri obljubah, in zdaj že nikomur več ne verjamejo, če kaj obljubi. Tudi meni niso verjeli, da bom „upal" napisati v naš časopis ta njihov pesimizem. Pri tem so samo pristavili, da jim ni toliko zanje, oni že delajo, popravljajo kolikor kvalitetno v takih pogojih pač zmorejo, da pa gre pri tem za ugled Iskre. Iskra je v mnogih mestih Jugoslavije zgradila najmodernejše servise, zato si ne sme dolgo več dovoliti tako neuglednega servisa prav v Kranju, kjer je sedež podjetja, kjer imamo najmodernejšo tovarno, a tako bedne prostore za popravila izdelkov.

Na koncu sem pripomnil, da ima Iskra Commerce gotovo program izgradnje servisne mreže v Jugoslaviji, v katerem ima svoje mesto tudi Kranj in bi bilo zato zelo zanimivo kaj več zvedeti o teh načrtih I.C.!

I.S.

S sindikalne konference

(Nadaljevanje s 3. strani)

kujejo težave zaradi pomanjkanja in dražitve materiala. Predvidevajo pa tudi nove stroje, za razbremenitev ozkih grl v proizvodnji, kar je tudi pogoj za izpolnitev plana.

Poprečni OD so lani znašali 1.823 din. Večina norm je postavljena po WF sistemu, ki terjajo večji tempo dela, pa ne samo v proizvodnji, temveč tudi v pripravljalnih oddelkih.

Glede boleznin, ki so zaskrbljujoče, pa je predsednik dejal:

„Izredno visoko število izgubljenih ur zaradi boleznin je velik problem. Nočemo delati krivice članom kolektiva, ki nimajo te sreče, da bi zdravi in zadovoljni delali med nami. Ne moremo pa se otresti občutka, da je mnogo ur, ki jih naše računovodstvo na osnovi dokumentov šteje med boleznine, porabljenih za druge stvari, ki nimajo z boleznijo nobene zveze."

V nadaljevanju je predsednik dejal, da se je aktivnost službe varstva pri delu zelo povečala, predvsem se je usmerila v preventivno dejavnost izobraževanja delavcev na nevarnih delovnih mestih. Izredno mnogo je vloženega tudi v izobraževanje kadrov, skrbi jih pa dejstvo, da se čedalje manj mladih odloča za izobraževanje na poklicnih šolah.

Glede stanovanj obstaja nenehna skrb, da bi čimveč zaposlenih dobilo stanovanja, seveda pa je vse odvisno od finančnih sredstev. V zadnjem letu so organizirali široko varčevalno akcijo, v katero so vključeni vsi, ki želijo kupiti novo stanovanje v stanovanjskem bloku, graditi lastno hišo, ali pa si to popravljati.

Rekreacijska dejavnost je bila lani dokaj živahna. Organizirali so šahovski turnir (17 udeležencev), nabavili zračno puško, garnituro za badmington, za namizni tenis, v načrtu pa so košarka in balinišče. Organizirali so 15 izletov in piknik na Jelovici (600 udeležencev), dneva Iskre v Lipici pri Sežani pa se je udeležilo prek 100 članov. Organizirali so tudi gostovanje Mestnega gledališča iz Ljubljane, kjer si je ogledalo predstave okrog 660 delavcev.

Zatem je predsednik sindikata informiral navzoče o delu Počitniške skupnosti ZP Iskrin o novem oz. predvidenem rekreacijskem središču v PINETI pri Novigradu. Dejal je:

„Občina Novigrad je pripravljena odstopiti zemljišče za počitniški center pod pogojem, da Iskra zgradi v tej občini obrat za cca 150 zaposlenih. Elektromehanika v Kranju je pripravljena odstopiti del svojega proizvodnega programa.

Celotna investicija za počitniški center s kapaciteto cca 500 ležišč z vsemi pomožnimi objekti in napravami bo znašala 65 milijonov N din. Financiranje bi teklo 5 let. Predvideno je, da bi tovarne prispevale po ključu: 500 N din na zaposlenega letno za dobo 5 let.

Izgradnja počitniškega centra bo potekala po etapah v 5 letih, tako da se bodo vsako leto povečale kapacitete ustrezno z dotokom finančnih sredstev. V prvem letu bo zgrajen kamp za 200 ležišč, v drugem centralni objekt itd. Obstoja še možnost najetja dolgoročnih kreditov, kar bi olajšalo plačevanje obveznosti delovnih organizacij, ker bi bilo raztegnjeno na daljše obdobje. Predvideno je tudi organiziranje delovnih brigad.

Izvršni odbor sindikalne podružnice naše tovarne je na svoji seji 30. januarja 1974 soglasno sprejel sklep, da podpira akcijo za izgradnjo počitniškega centra ZP Iskra in prevzel politično obveznost, da to akcijo izpelje skozi organe samoupravljanja v naši tovarni.

Zastavljena akcija je velikega pomena za vse delavce v ZP ISKRA, zlasti pa za tiste z nižjimi osebnimi dohodki in njihove družinske člane in zato predlagam, da na današnjem občnem zboru izrečemo podporo tej akciji."

Sledilo je blagajniško poročilo in informacija o delu komisije za „Vzajemno pomoč". Oboje je bilo sprejeto brez pripomb.

V razpravi, kjer so sodelovali tudi gostje: predsednik sindikata ZP Jože Čebela, tajnik sindikata ZP Janez Šilc in predsednik sindikata občine Škofja Loka Jože Stanovnik – so obravnavali rekreacijski center Iskre v Pineti, osebne dohodke, prehrano, delegatski sistem in konsolidacijo Iskre.

Konferenca se je strinjala s predlogom glede rekreacijskega centra Iskre v Pineti pri Novigradu, zato ostaja prepričanje, da bodo samoupravni organi sprejeli pozitiven sklep.

Ob koncu so bila razdeljena priznanja in nagrade 25, 20, 15 in 10-letnim jubilantom dela, katerih imena smo objavili v prejšnji številki.

Po zaključku konference, ki jo je dobro vodil delovni predsednik Franc Kavčič, je sledila tradicionalna zabava ob živi muziki, ki je zvabila na parket vse, ki so se želeli sprostiti v naglem ritmu. Tudi na okusne kranjske klobase in pristni bizeljčan ne smemo pozabiti. Bil je prijeten večer z mnogo dobre volje.

ABC

Planinska sekcija v Elektromehaniki ustanovljena

Po dvomesečnih pripravah je bil v torek 19. februarja ustanovni občni zbor Planinske sekcije ISKRA Elektromehanika. Udeležba ni bila posebno velika, toda zadovoljiva. Med udeleženci so bili tudi planinci in planinke iz oddaljenejših delovnih organizacij Elektromehanike, kot npr. iz „Vege" Ljubljana in „Mehanizmi" Lipnica. Žal pa smo pogrešali vabljene goste, posebno pa predstavnike sindikata in Planinskega društva ZP ISKRA.

Udeleženci so s svojo prisotnostjo in glasovi potrdili ustanovitev sekcije in poudarili, da bo aktivnost in uspeh odvisen predvsem od vodstva sekcije.

Program je na občnem zboru potekal po prej objavljenem programu in dnevnem redu. V pozdravnem govoru je predsednik PD Kranj Milan Ekar med drugim poudaril, da je planinstvo izredno pomembna rekreacijska dejavnost nasploh in, da so plaplaninske poti pravzaprav neke vrste „trim steze". Predstavnik vodstva tovarne Jaka Vehovec je pozdravil iniciativo nove porajajoče lastne planinske aktivnosti ter poudaril, da moramo skrbeti tudi za razvedrilo in rekreacijo – s tem pa za zdravje ter vitalnost naših delavcev. Nadalje je poudaril, da cilji ne smejo biti vrhunsko planinstvo, temveč množičnost, zato je treba pritegniti čimveč delavcev, še posebno mladino, treba pa je popeljati v svet naših lepih gora tudi tiste, ki se srečujejo, oz. so se že srečali z „Abrahamom". Aktivnost je treba organizirati tako, da nas bo združevala.

Zatem je predstavnik pripravljalnega odbora Tomaž Jamnik v skopih obrisih podal program in smernice sekcije. Sledile so volitve. V odbor je bilo izvoljeno šest članov, za načelnika pa Peter Leban. V nadaljni razpravi so opozorili tudi na sodelovanje s Planinskim društvom ZP ISKRA, kakor tudi drugimi PD. Predstavnik PD Kranj Bizjak, ki je orisal delovanje in obseg PD Kranj, je na kraju povabil naše člane, da sodelujejo v sekcijah PD in to s posebnim poudarkom v sekciji „Markacijski odsek in varstvo narave".

Na zaključku nas je Stane Gantar v sliki in besedi popeljal v naš lepi in mogočni svet Julijcev. Njegovi besedi in kristalno čistim diapozitivom smo sledili iz doline Idrijce prek Mosta na Soči v Trento in Zadnjico, na Kanin, Viš, Montaž, Ovšarje, dalje v Vrata in na Triglav, Kanjevec, Lepo Špičje ter druge lepote, zanimivosti in tudi nevarnosti. To je bil lep zaključek ustanovnega občnega zbora.

LP

SMUČARSKI TEČAJ NA KRVAVCU

Od 10.2. do 16.2.1974 je tovarna „APARATI" že osmo leto zapovrstjo organizirala za svoje delavce smučarski tečaj na Krvavcu. Kljub bolj slabemu odzivu zaposlenih v tovarni je tečaj bil, ker smo v tečaj povabili delavce, zaposlene v ISKRA – COMMERCE. Imeli pa smo tudi nekaj častnih gostov – tečajnikov (Tonja RAHONC, Mirko BOGATAJ), ki so se v življenje Iskrašev vživeli brez večjih težav. Tako se nas je vse skupaj nabralo v brunarici 35 tečajnikov in trije učitelji.

Delo na snegu je bilo obvezno od 9. do 13. ure vsak dan, ne glede na vreme. Popoldan od 15. ure dalje pa je bilo smučanje neobvezno. Popoldan je bil na razpolago tudi dežurni smučarski učitelj. Tudi v večernih urah življenje v brunarici ni zamrlo. Nekateri smo vzdržali še več kot zmoremo. Vendar se je tečaj zaključil v splošno zadovoljstvo vseh tečajnikov, saj je vsak od njih spoznal nekaj novih veščin smučanja.

Za konec tečaja smo organizirali tekme v veleslalomu za vse udeležence tečaja. Da je bila tekma za marsikoga resna preizkušnja, kaže tudi to, da je bilo na startu toliko treme, kot na velikih tovrstnih prireditvah. Na tekmovanju se je med ženskami najbolje uvrstila Ana MAUSER – Mofo iz ISKRA – COMMERCE, med moškimi pa Vinko BOJAN – šampion iz tovarne APARATI.

Ob koncu tečaja in ob slovesu smo si vsi želeli snidenja na naslednjem tečaju z željo, da se nam priključijo še novi tečajniki, ki bi si želeli naučiti, oz. izpopolniti znanje smučanja.

M.T.

DOPISUJTE V ISKRO

Planinski izlet na Boč

Letošnji prvi planinski izlet, 16. februarja, je bil na Boč. Organizirala ga je planinska sekcija PD Iskra v Razvojnem inštitutu Iskra. Žal je bilo najbrž zimsko vreme krivo, da se je izleta, ki ga je vodil Boštjan Škorjak iz IRI, udeležilo skupno le šest planincev.

S kombijem so se planinci odpeljali iz Ljubljane, čez Trojane (obvezen krofarski postanek!) nato skozi Celje, Podplat in Pečico, potem pa peš do koče in naprej na razgledni stolp v višini 1.000 m. Pot je bila prijetna, tudi za manj vajene planince, ker je bila kopna. Jutranje megle so se pozneje razpotegnile in z razglednega stolpa so udeleženci izleta lahko uživali lep razgled na bližnje vrhove: Pohorje, Bohor, Donačko goro, katerih vrhovi so moleli iz megle, ki se je v dolinah še zadrževala. Res škoda, da udeležba ni bila večja, saj štajerske vrhove res še premalo poznamo, pa čeprav so tudi lepi in primerni za manj zahtevne izlete. Z vrha so se izletniki vračali mimo (pravzaprav skozi) zidanice, kjer je pristna štajerska kapljica še prilila k veselemu razpoloženju, ki je trajalo vso vožnjo nazaj do Ljubljane.

Izlet na Boč je bil prijetno doživetje za udeležence, hkrati pa, čeprav po udeležbi skromen, uvod v vrsto letošnjih planinskih izletov, ki se bodo zvrstili skozi vso sezono, tja do prihodnje zime.

–B. Š.–

Kratek počitek na gozdni poti se je udeležencem izleta zelo prilegel.

SINDIKALNO MOŠTVENO ŠAHOVSKO PRVENSTVO LJUBLJANE

Vse tri ekipe Iskre zmagale

Več zadovoljstva kot prejšnje kolo, je prineslo III. kolo letošnjega sindikalnega moštvenega prvenstva Ljubljane, Iskrinim šahistom, ki v njem sodelujejo. Kot smo že poročali, se v tretji ligi bori naša prva ekipa, ki je v tretjem kolu imela za nasprotnika ekipo Slovenija-ceste (in ne Slovenijales, kot smo zadnjič pomotoma poročali). Dvoboj se je končal z visoko zmago ekipe Iskra I – 4:1 in eno prekinjeno partijo, v kateri utegne Pavel Sešek remizirati. Partije so v tem srečanju dobili: Milovan Rulić, Dane Černe, Živojin Andrejević in Vito Šoukal, izgubil pa je Leopold Galle. Po tretjem kolu je ekipa Iskra I na 4. mestu s 7 točkami, v IV. kolu pa bo imela za nasprotnika ekipo Gradis.

Ekipa Iskra II se je to pot v 4. ligi srečala s šahisti Rog II. Tudi ta naša ekipa je zanesljivo zmagala z rezultatom 3 in pol:1 in pol in z eno prekinjeno partijo, v kateri pa naš Drago Škrbinc nima preveč upanja. Svoje partije so dobili: Janez Grčar, Stane Furlan, Janez Oblak, remiziral je Anton Jerina, izgubil pa Matjaž Pertot. Po tretjem kolu je ekipa Iskra II na 4. mestu z 9 in pol točkami, v naslednjem kolu pa se bo srečala z ekipo Pionir II.

V 5b ligi je v tretjem kolu ekipa Iskra III obračunala z ekipo Obnova z rezultatom 3 in pol:2 in pol. Partije so dobili: Lado Anžur, Marjan Kovač in Jože Špende, remiziral Franc Močnik, izgubila pa Stane Cimerman in Ludvik Volčini. Ta ekipa je po tretjem kolu na 5. mestu in je doslej osvojila 8 in pol točk. Ekipa Iskra III se bo v naslednjem kolu srečala z ekipo Gramex.

-ko-

Med dvobojem Iskra III : Yulon v I. kolu prvenstva.

Koristen seminar

(nadaljevanje s 1. strani)

direktor Elektromehanike Jože Hujs govoril o Elektromehaniki in ZP, od ustanovitve do danes, in o načrtih za naprej. Vsekakor je bilo to zelo zanimivo in poučno predavanje. Zatem so tovariši z Delavske univerze v Kranju zavrteli film o Titu. Bistvena odlika filma je v tem, da nam je v strnjeni obliki temeljito prikazal tov. Tita, ne samo kot našega dolgoletnega voditelja, ampak tudi kot človeka. Film je prav zaradi tega izredno zanimiv in lahko izrazimo obžalovanje, da ga ne zavrte večkrat in večjemu številu ljudi.

Ves naslednji dan, t.j. 16.2.1974 smo imeli ločena predavanja.

Kot prvi je predaval Janez Kristan, pravnik v Elektromehaniki. Razložil nam je, v čem je smisel delegatskega sistema, prehoda na TOZD in obrazložil ter pojasnil organizacijsko-pravno ureditev v Elektromehaniki. Slušatelji so predavanje spremljali z zanimanjem, kar je bilo razvidno iz številnih vprašanj, ki so sledila po razlagi.

Za njim je povzel besedo Ciril Sitar, predsednik OK ZMS Kranj. Prisotnim je orisal način organiziranosti ZM na nivoju federacije, republike in občine. Seznanil nas je tudi z nalogami in dejavnostjo ZMS na nivoju občine in delovnih organizacij v Kranju.

Po kosilu je Polde Mrak, vodja odd. za plan, analizo in statistiko, pojasnil udeležencem seminarja, kakšen je sistem delitve dohodka s posebnim poudarkom na nivoju Elektromehanike. Res kvalitetnemu predavanju so sledila tudi številna vprašanja, kar je lep dokaz, kolikšno je zanimanje mladih za to področje.

Na koncu smo skupaj napravili še kratek povzetek seminarja in skušali ugotoviti, če je seminar dosegel svoj namen. Iz razprave je bilo razvidno, da so bile teme pravilno izbrane in, da so predavanja dosegla svoj namen. Škoda je le, da podobnih seminarjev ne moremo organizirati bolj pogosto in za čim več ljudi, čeprav je to več kot potrebno, kajti današnji čas in ustavne spremembe zahtevajo visoko zavest ljudi in poznavanje osnovnih problemov v podjetju in samoupravljanju, kajti le-to je garancija, da bo uspešen delavec lahko tudi uspešen samoupravljalec.

Perko

ZAHVALA
ob smrti moje drage mame

ANE TOPORIŠ

se zahvaljujem vsem sodelavcem na podsestavu števca za izraze sožalja in podarjeni venec.

Hčerka Bida Marija

ZAHVALA
ob smrti dragega očeta

MATIJE ZALETELJA

se iskreno zahvaljujem za podarjeni venec in izkazano sočustvovanje vsem sodelavkam in sodelavcem iz obrata ATC Labore.

Žalujoča hčerka
Marija Šilar z družino

ZAHVALA
Ob boleči izgubi drage mame

MARIJE CENTA
por. Sila

se iskreno zahvaljujeva sodelavcem v kontroli proizvodnje tovarne „Elektromehanika" Kranj za izraze sožalja, podarjeni venec, posebna zahvala pa velja še sodelavcem internega prevoza za spremstvo na njeni zadnji poti.

Sin Jože Centa z
ženo Slavko

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Igor Slavec, odgovorni urednik: Janez Šilc – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 2333 – Tisk: združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA–LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana